

Sreda, 5. april 2006.
Svedok doktor Juraj Njavro
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.09 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT BOROVIĆ: Dobro jutro časni Sude. Da bismo bili u kontinuitetu od juče, zato sam malo ubrzao pre svedoka. Postoje ona tri dokument MFI: 00041, 00042 i 00043. To su dokumenti koje sam predlagao da se uvedu kao dokaz. Pre početka ovog suđenja sam razgovarao sa kolegom tužiocem i pošto se dokumenti odnose na one juče koje smo uveli kao dokaz, čini mi se da je stav da nema protiv da prihvati ovaj predlog da se uvede kao dokaz, pa bih zamolio da Sud o tome odluči.

SUDIJA PARKER: To je i vaš stav gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Da. Budući da su po svemu sudeći, ti dokumenti povezani, mi se tome onda me možemo da protivimo.

SUDIJA PARKER: U redu. Ta tri dokument biće sada uvršteni u spis. I dok se na tome radi... Dobro jutro doktore. Dobro došli natrag. Imajući u vidu da je prošlo nešto vremena, ja vas molim da ponovo date svečanu izjavu. Dakle, molim vas da ustanete i da pročitate tekst na ovom papiru.

SVEDOK NJAVRO: Svečano izjavljujem da će govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Izvolite, sedite, molim vas.

SVEDOK NJAVRO: Hvala.

sekretar: Časni Sude, MFI 00041, 00042 i 00043 biće dokazni predmeti broj 41, 42 i 43.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA PARKER: Hvala. Izvolite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja bih rado pomagao, međutim nije red na mene. Ja mislim da bi sada zapravo trebalo da unakrsno ispituje zastupnik gospodina Šljivančanina.

SUDIJA PARKER: Ja sam mislio da su iskrsla neka dodatna pitanja, ali ako ih nema, idemo odmah na unakrsno ispitanje. Uvek sam spreman da vam dam šansu gospodine Moore. A idemo sada odmah na gospodina Bulatovića.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BULATOVIĆ

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro jutro časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Dobro jutro. Da vam se predstavim. Ja sam advokat Bulatović, jedan od branilaca gospodina Šljivančanina. Govorimo jezik koji je sličan, koji razumemo i jedan i drugi, tako da mislim da neće biti problema u komunikaciji, ali radi prevodilaca koji moraju sve ovo što mi govorimo moraju prevesti na engleski jezik, ja bih vas zamolio da nakon mog pitanja, zastanete malo da se to prevede, da bi zaista to sve verno ušlo u transkript.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, da počnemo od jednog datuma koji ste vi pominjali u vašem svedočenju i jednog događaja, a to je, ako se sećate, konvoj, odnosno evakuacija ranjenika u oktobru mesecu iz vukovarske bolnice. Da li se sećate te evakuacije ranjenika?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate kada je to bilo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To je bilo 19. listopada 1991. godine.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možete da se setite koliko je ranjenika tada evakuisano?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točan broj možda neću kazati, ali između 107 i 112.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate ko je bio na čelu tog konvoja? Ko je dopratio taj konvoj do vukovarske bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Konvoj do vukovarske bolnice, pa onda i iz bolnice su dopratili "Lječnici bez granica", *Medecins San Frontieres*, kako je inače naziv te organizacije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vam nešto znači ime Robert Michele?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Na čelu konvoja su bili "Lekari bez granica", kao organizatori tog konvoja. A da li znate ko je pratilo taj konvoj? Da li su ga pratile neke vojne, policijske snage i ako jesu, čije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nisam siguran da su ga dopratile vojne snage u vukovarsku bolnicu, ali nakon izlaska iz vukovarske bolnice i prolaska preko... kroz jedan dio grada, pa preko Lušca i onda dalje kroz polja, nakon Lušca čiji je dio bio već pod zapovjednišvom JNA i paravojnih snaga, one su ih preuzele. To mi je rekao gospodin, ako se ja čina ne sjećam, ali Zvonko Mihaljević ili Marković, koji mi je rekao da je skupa ili blizu rođen ili u školu išao sa gospodinom Mrkšićem i da je po naređenju generala Rašete pratilo taj konvoj. To mi je pričao u Zagrebu negde 1992. godine.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je taj konvoj, je l' se sećate možda, išao preko Bogdanovaca?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: On je krenuo tim putem, jer je trebao, dogovorenog je bilo, prema onome koliko ja znam, da ide putem Bogdanovaca, pa Marinci, Zidine, Nuštar. Međutim, prije Bogdanovaca je skrenuo u polje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je držao Bogdanovce tada?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: E tada su još Bogdanovce držali pripadnici Zbora narodne garde.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja o tome da li je prostor oko Bogdanovaca bio miniran?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne mogu... Čuo sam da su bili pojedini djelovi minirani i da je bilo moguće da se naleti na minu, ali gdje i kako, to ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. To su vojna pitanja kojima ja neću vas da zamaram tim stvarima. Pitam... Interesuje me da li znate ko je izvršio selekciju ranjenika koji treba da budu prebačeni tim konvojem?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ja mislim da sam na to pitanje odgovorio već gospodinu Boroviću, da su lječnici koji su radili u bolnici, pitali ranjenike, one naravno, koji su bili teže, koliko se ja sjećam, ozljeđeni, da li žele da ih "Lječnici bez granica" odvedu u zdravstvene ustanove u kojima će im biti pružena kvalitetnija medicinska pomoć. I to je radila i činila i doktorica Bosanac i ja i drugi lječnici, tako da je veća jedna skupina lječnika sudjelovala u odluci u dogovoru s pacijentima, ko će ići dalje sa "Lječnicima bez granica".

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: To što ste govorili u unakrsnom ispitivanju kada vas je pitao kolega Borović nešto o tome, ali i ja moram da vas pitam, ostalo je malo nejasno da li se sećate vojnika Ivana Živkovića?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Želio bih upravo o tome kazati. Ja znam Ivana Živkovića, vojnika, koji je i sada živ i živi u Vinkovcima, koji je teško ozljeđen. Može se lako provjeriti i ja sam o tome govorio na pitanje gospodina Borovića. Mogućnost zamjene da ima još Ivana Živkovića, Živković je, kao što i vi znate, prezime vrlo rašireno i u Hrvatskoj i u Srbiji, pa i u Bosni i Hercegovini. Uglavnom na području bivše Jugoslavije Živković je prezime bilo vrlo često, ako mogu tako kazati, u odnosu na druga prezimena.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ostaje mi malo nejasno kod ove selekcije koliko je tada teških ranjenika bilo u vukovarskoj bolnici u oktobru 1991. godine?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da je negdje u to doba, a to je negdje, znači, oko polovice desetog mjeseca, budući da je konvoj trebao ranije doći, pa su bili oni problemi koji su poznati, pa tek 19... Mislim da je bilo negdje 400, 450, možda i više ranjenika, ali točan broj ne bih mogao kazati.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, sada me interesuje da li je ovaj izbor 104 ili 112 zavisio od lekara, njihovog mišljenja ili od želje pacijenata koji hoće da idu da imaju bolje uslove lečenja?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Zavisio je od zdravstvenog stanja ranjenika, jer inače su, obzirom na strahote koje su se događale svakodnevno, zapravo svi željeli da se maknu iz tog područja i da ne doživljavaju svakodnevno ono što su doživljivali, pa su izabrani oni kojima je najpotrebnija bila medicinska pomoć.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je neko od lekara imao odlučujuću ulogu u izboru pacijenta koji će ići?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Teško je sada kazati da li je neko imao, jer mislim da nije dolazilo do sukoba stručnih mišljenja, pa da se onda hijerarhijskim načinom odlučivalo, nego da se upravo odlučivalo, kažem, o težini i prognozi mogućih komplikacija što se tiče budućeg stanja pacijenata.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vezano za taj konvoj 19. oktobra, da li ste vi imali kontakt sa članovima Posmatračke misije Evropske zajednice (ECMM, European Community Monitoring Mission) koji su bili u tom konvoju?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jesam razgovarao. Ja ne znam... Rekao je da se... da je vođa konvoja "Lječnika bez granica". Kako se zove točno ne znam i znam da mi je tom prilikom i ponudio jednu beznačajnu količinu lijekova i sanitetskog materijala. Ja se ne sjećam sada, naravno, kakav je bio moj odgovor na to, ali sigurno je da su oni tim svojim postupkom i odvoženjem velikog broja, ipak, ranjenika, spasili puno života i mislim da im uvjek ja osobno i kad god mogu i sretnem se s njima, zahvalim za taj čin i za to humano djelo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da li je bio neko od predstavnika Jugoslovenske narodne armije zajedno sa posmatračima Evropske zajednice u tom konvoju?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja to ne mogu tvrditi, jer naravno, bili smo okupirani pripremom pacijenata, jer vi znate da se za transport koji je sljedio, kako se radilo o teškim ranjenicima, trebalo ih je i odgovarajuće pripremiti, i da smo bili oko toga angažirani. Ali da li je bio netko unutra ili nije... Ja to ne mogu tvrditi. Ne sjećam se. Ali mogu tvrditi da smo morali pripremiti, jer bi inače i sami transport ugrozili.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Predimo sada gospodine Njavro na dešavanja 18. jedanaestog 1991. godine. Vi ste već govorili o tome i u vašem svedočenju ste kazali da je toga dana, 18. jedanaestog 1991. godine, u ranim popodnevnim satima pred bolnicu došlo jedno vojno vozilo, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jedno ili dva. Mislim čak dva, ali kako protok vremena ipak čini svoje... ali mislim čak dva da su došla transporter, vojna transporter.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pokušajte da se setitite, ako su došla dva ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dva, dva. Ostajem, evo, pri ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li su došla oba istovremeno ili u nekom vremenskom razmaku?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se sad, ali ja sam ih tada vidio dva. Da li je bilo... koji je razmak bio i kad, ne mogu tvrditi sa sigurnošću.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Iz tih transporteru su izašli neki oficiri Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, to sam rekao, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Molim vas sačekajte da postavim pitanje gospodine Njavro. I prvi kontakt ste imali sa kojim oficirom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Izišla su dva oficira, kao što sam rekao, mislim koliko se sjećam. Jedan je bio činom kapetana, a drugi čin majora.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Sa kojim od njih dvojice imate prvi kontakt, da li se sećate?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jedan od njih, ja sad ne mogu... Ne sjećam se točno, je rekao da trebamo svi ući u bolnicu i da se ne napušta, iako se to protivilo onome što smo mi ranije saznali, da neće biti ulaska vojske, nego da će doći se po nas i da će onaj dio bolnice, ranjenika i medicinskog osoblja biti evakuiran.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Govorimo o 18. jedanaestom 1991. godine. Vi kažete da se to protivilo onome što ste ranije saznali, pa me interesuje kada ste od koga i šta ranije saznali?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Saznao sam, mislim da je bilo 17. ako se dobro sjećam, a mislim da mi je to rekla doktorica Bosanac, da je razgovarala sa gospodinom Mrkšićem putem telefona da će biti evakuirana bolnica i da ne brine ništa. Da će sigurno ranjenici i civilni koji su se zatekli u bolnici, moći je napustiti. I s druge strane, razgovarala je sa Zagrebom gdje su joj Promatrači europski i mislim čak iz hrvatske Vlade predstavnik, rečeno da će se dogovoriti sa predstavnicima Jugoslovenske narodne armije evakuacija bolnice.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: To je bio razgovor da će se dogovoriti ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, i ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači da dogovor u tom trenutku nikakav nije postojao ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mogu tvrditi, iako je rečeno da postoji dogovor koji je potpisani, da li je to bilo... Ja ga nisam, naravno, imao u svojim rukama i ne mogu tvrditi da sam ga vidio. Ali je rečeno da je general Rašeta, međunarodni promatrači, Međunarodni crveni križ (ICRC, International Committee of the Red Cross) i predstavnik hrvatske Vlade dogovorili ovo šta sam rekao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Tada ste, kažete, 18. videli gospodina Šljivančanina ispred vukovarske bolnice.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li možete da mi kažete otprilike koliko je to sati bilo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Posle podne, svježe posle podne, u ranim popodnevnim satima. Da li je to bio 13.00, 14.00, ja ne mogu sada sa sigurnođću tvrditi, ali uglavnom u rano popodne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Kažete da ste tada videli i predstavnika Međunarodnog crvenog krsta, gospodina Borsingera, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate, da li je gospodin Borsinger došao nekim svojim vozilom ili je eventualno možda došao sa nekim od ovih oficira?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U onoj gužvi, u onom strahu, ako mogu tako kazati, u onom stresnom stanju u kojem smo se svi tada nalazili, teško je bilo meni zapaziti s čime je došao gospodin Borsinger, tako da ne mogu tvrditi da sam video čime je došao i da li je s nekim došao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vi gospodina Borsingera znate od ranije iz ovih pregovora ili ste ga tada prvi put videli?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se točno da li sam ga video ranije ili ne, ali tada sam ga video. To je sigurno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vi kažete da se tada dešava jedan razgovor ili svađa između gospodina Borsingera i gospodina Šljivančanina, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Koliko daleko od vas, koliko... na koliko su udaljenju od vas i hoćete li opisati tačno mesto gde se to dešava? U bolnici, ispred bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ispred bolnice se to događa. Mogu otići... Možemo otići u Vukovar, pa pokazati to mjesto ako treba. Mislim, nije nikakav problem. Ja mislim da je udaljenost bila možda pet, šest metara. Ne znam sad točno. Ne mogu tvrditi da je bilo koji metar više ili ne znam, ali se jasno čulo... čuo razgovor, budući da je bio povišen ton.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: O sadržini razgovora će vas pitati nešto kasnije. Interesuje me na koji ulaz bolnice, znači imali smo prilike da vidimo ovde u ovom međuvremenu, za vreme vašeg odsustva, dosta fotografija o vukovarskoj bolnici, tako da imamo predstavu da postoji jedan glavni ulaz, ulaz Hitne pomoći a sve to. Interesuje me da li se ovaj razgovor dešava ispred glavnog ulaza ili onog ulaza Hitne pomoći?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ispred ulaza... ulaz glavni i ulaz za Hitnu pomoć je bio isti. Na ta vrata gdje je bio i čuvar, gdje je bila i čuvarska kuća, vratar, portir, je li, koji je i otvarao nekad dok je bilo... dok su bila očuvana ona vrata pomična, koji je mogao otvarati. I tu, ta vrata glavna, kroz koja se ulazio u bolnicu i kroz koja je ulazio pretežito i osoblje, to je taj glavni ulaz.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, nemojte mi zameriti, ali smo ovde videli dosta fotografija i postoji jedan ulaz za Hitnu pomoć, koji je u nekom tunelu, ima neki tunel, kao tunel sa nadstrešnicom. Da li se sećate toga?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja pokušavam pronaći taj ulaz sa nadstrešnicom. Postoji, ako dopustite samo kazati, postoji iz ulice, takozvane Gundulićeve ulice, ulaz. To bi bio ulaz onaj kad se dolazi u Vukovar iz pravca Osijeka. Drugi glavni ulaz kojim se ulazio u bolnicu je bio ovaj iz ulice Ive Lole Ribara i on je iz smjera kad se dolazilo iz smjera Šida, Iloka i s one strane. I to je bio glavni ulaz u bolnicu i tu su postojale, ono što sam rekao i stražar, odnosno portir koji je otvarao ili zatvarao i propuštao i kontrolirao ko će ući u bolnicu ili ne, a da se ne mješa sa glavnim ulazom u bolnicu, u samu zgradu, to je drugo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, ja bih zamoli da se na ekran stavi eksbit 170, fotografija 6, jer mislim da ćemo morati bez obzira... Je l' vidite fotografiju gospodine Njavro?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vidite fotografiju?
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, na ovoj fotografiji vidimo i jedan i drugi ulaz, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Uz pomoć...Ja bih zamolio sudskog poslužitelja da vam pomogne. Imamo tu jednu specijalnu olovku, kako gospodin Moore kaže, magičnu, pa bih vas zamolio da na toj fotografiji obeležite mesto gde se vodio razgovor 18. između 13.00 i 14.00, gospodina Borsingera i gospodina Šljivančanina?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ovde pokazujem, ne znam da li se to vidi gdje je glavni ulaz bio i portir. Vidi se jedan dio vratarnice...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Evo ovako... Izvinjavam se gospodine Njavro. Hajdemo prvo onda ovako molim vas. Da li možete da obeležite brojem 1 glavni ulaz u bolnicu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Evo obilježavam (*svedok označava*). Ne znam da li se vidi? Da li vi vidite? Ja sam obilježio.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da. Obeležite brojem 2 glavni ulaz u samu zgradu bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: (*svedok označava*)

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I sad bih voleo da mi brojem 3 obeležite ulaz u Hitnu pomoć. Vidite sa desne strane, da vas ne zbunjujem, to je taj ulaz sa tim nekim ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Sada moramo... Gospodine odvjetniče, dopustite samo ako mogu kazati, da napravimo distinkciju, da li se radi općenito o Hitnoj pomoći, jedno, ili se radi o hitnoj kirurškoj ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hitnoj hirurškoj.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To će brojem 3 obilježiti ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: (*svedok označava*)

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. E, sada mi brojem 4 obeležite mesto gde razgovaraju gospodin Borsinger i gospodin Šljivančanin 18. jedanaestog između 13.00 i 14.00?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ovdje je nemoguće, tog prostora nema tu. Jer ovo je ulaz, ovo... ovo stablo pokriva ulaz, a onda slijedi još jedan prostor i ulica paralelna koja ide, Ive Lole Ribara, od kuda se dolazilo. I na tom kraju tog ulaza bi se taj razgovor odvijao, po prilici, je li, ali toga, nažalost, nema tu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Ako nema, ja bih vas zamolio da strelicom da obeležite taj pravac i stavite broj 4 kod te strelice.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: (*svedok označava*)

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I sad, na kojoj ste vi bili udaljenosti od toga? Stavite broj 5.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: (*svedok označava*) Ovdje ispred. Možda je ovo malo ispalo. Mislim da se vidi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vidi se. I koliko je to rastojanje između vas?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim, kao što sam rekao, šest, osam metara. Ne znam... Rekao sam inače da mi baš te mjere nisu odlika, ocjena razmaka.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio da ova fotografija ovako obeležena bude uvrštena u dokaz.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 349.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Gospodine Njavro, da nastavimo, u tom razgovoru da li još neko prisustvuje od lekara, osoblja? 18. znači. Govorimo sve o 18. jedanaestom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Sigurno je bilo još koga, ali da li je... Ja sam bio tada koncentriran na ovo šta se događa i šta će s nama biti. A ko je bio okolo, stvarno, od medicinskog osoblja i da li je bio, to ne mogu tvrditi, jer se ne sjećam točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je gospodin Borsinger bio sam, je l' se sećate, ili je još neko bio od predstavnika Međunarodnog crvenog krsta sa njim?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja se sjećam gospodina Borsnigera. Ne mogu tvrditi da sam vidio još koga, ali ne isključujem. Međutim, ja sam video gospodina Borsingera.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste videli da li je gospodin Šljivančanin bio još sa nekim od oficira Jugoslovenske narodne armije ili je bio sam?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Moguće je. Ja sam, kažem, u onome vremenu, u onom stanju u kome smo se svi mi nalazili, posle toliko dugo vremena i tog događaja, sjećao se i obratio pozornost na samu raspravu, a da li je bio još ko, ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Čuli ste, kažete, razgovor gospodina Borsingera i gospodina Šljivančanina, tu raspravu, svađu, da je zovemo kako hoćete. Da li se sećate da je u tom razgovoru gospodin Šljivančanin gospodinu Borsingeru govorio o tome da su prethodne noći poginuli neki vojnici, mlađi vojnici Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se ja da sam to čuo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je u tom razgovoru gospodin Šljivančanin rekao gospodinu Borsingeru da ako ga to ne interesuje da on nije dobrodošao tu gde se sada nalazi?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja sam već rekao ono što sam ja zapamtio, što sam čuo, jer to mi je ostalo... to sam zapamtio i to sam izjavio ovom časnom Sudu. Da li je bilo još kakvih razgovora, ja ne isključujem mogućnost tu, ali ono šta sam ja zapamtio, ja sam rekao pred ovim časnim Sudom.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ovde smo čuli od jednog svedoka koji je saslušan da je gospodin Šljivančanin često tokom 1992. godine, pa dalje, prikazivan u nekim televizijskim emisijama u Hrvatskoj. Da li se vi sećate toga?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa sigurno je da je bilo i biće emisija puno. Bilo je puno emisija o drugome, a tiče se Vukovara, pa mislim, nisam ja onaj kome će televizija nametnuti ono šta sam ja doživio. Ja samo pričam ono i na šta sam se obavezao izjavom pred ovim časnim Sudom, a ne ono što je ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Što je televizija prikazala ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Moram da vas prekinem. Moje pitanje je bilo vrlo kratko, da li je prikazivan na televizijama Hrvatske? Samo recite da ili ne?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, prikazivan je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je taj razgovor, taj razgovor Borsingera i Šljivančanina, o kom vi govorite, bio emitovan na televiziji?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Moguće je, ali ja se ne sjećam točno tih emisija. Ali moguće je da je bilo i to, jer znate i sami da je svaki korak pratila televizija, poglavito "Televizija Srbije", koja je onda snimala, naravno, sva ta događanja. Televizije onda i druge uzimaju, međusobno razmjenjuju materijale. Zato je moguće da je... i druge televizije da su to prikazivale. Ali ja govorim, ono što sam ja čuo, onaj dio riječi... da li je bilo još, ja to ne znam. Ne sjećam se zapravo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Samo da vas pitam, da li se vi sećate bilo gde na televiziji da je emitovan razgovor Borsinger - Šljivančanin, pa da vam je to osvežilo pamćenje da je to taj razgovor koji se vodi dana 18. jedanaestog, kako vi kažete?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da meni to nije potrebito bilo uopće. To su riječi koje se pamte cijeli život, budući da smo tog trenutka, kada sam se vratio dole u podrum, kad je nastala opća panika, strah da će biti zlo, da su mi te riječi ostale u pamćenju i moglo se i prikazivati na televiziji i ne prikazivati, ali ovo bih zapamtio za sva vremena.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ja nisam nijednog trenutka želeo ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ali da je bilo na televiziji prikazivan, naravno ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kažete da ste se nakon toga vi vratili u podrum. Da li znate šta su uradili nakon toga gospodin Borsinger i gospodin Šljivančanin?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ja nisam vidio to tad kamo su otišli ni gospodin Borsinger, ni gospodin Šljivančanin. Nisam ih... Ne sjećam se da sam ih vidio

...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Još samo jedno kratko pitanje vezano za to. Koliko ceo taj razgovor... Koliko vi to boravite vremenski, pola sata, sat, koliko to oni vode konverzaciju tu ispred bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ne... Možda je ta konverzacija kojoj sam ja bio nazočan, nije trajala više možda od pet minuta, jer je uostalom, sljedila ponovo zapovjed da moramo svi u bolnicu i vratio sam se, poslušavši zapovjed, u bolnicu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate ko je Marin Vidić Bili?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je Marin Vidić Bili došao u bolnicu 18. jedanaestog 1991. godine, pa me zanima da li znate tačno kada je došao i zašto je došao?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja ne mogu točno tvrditi zašto je došao, čak ni vrijeme u koje je došao u bolnicu, ali je Marin Vidić Bili, kao povjerenik Vlade, koji je bio zadužen za grad, dolazio u bolnicu i kontaktirao je, naravno, najčešće sa doktoricom Bosanac, kao ravnateljicom bolnice.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je došao 18. jedanaestog 1991. godine sam ili sa još nekim?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja o tome, pošto ste sve vreme boravili u bolnici, gde je bio smešten gospodin Vidić?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja to se ne sjećam, ali koliko se sjećam, ako ovo govorimo o 18 ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da, da. O 18.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mogu kazati, ne sjećam se gdje je bio smješten i gdje je eventualno prenoćio. Ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate, da li je i on, gospodin Vidić Marin, 18. jedanaestog eventualno prisustvovao ovom razgovoru gospodina Šljivančanina i da li je bio ispred bolnice 18. jedanaestog?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne, jer bili su došli... doktorica Bosanac, koliko je rekla da je u razgovoru sa Međunarodnim crvenim križom da će doći pred bolnicu i preuzeti bolnicu i da izidemo dočekati predstavnika Međunarodnog crvenog križa. Kako

nisu oni došli, nego transporteri, njih su dvoje vratili se pred... mislim da su mi kasnije rekli, ali ne sjećam se, da vide zašto nema predstavnika Međunarodnog crvenog križa, tako da sam ja ostao ovdje gdje sam rekao i gdje sam označio ovo sa ovim flomasterom... Ne znam ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Koliko razumem, izašli ste zajdeno ...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vesna Bosanac, vi, Marin Vidić. Nije se pojavio Crveni krst ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Došao je... Došla su dva transportera, da li to znači da ja pravilno zaključujem da su nakon pojave ta dva transportera, Vesna Bosanac i Marin Vidić negde otišli da traže predstavnike Međunarodnog crvenog krsta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Oni su se vratili, jer mislim da je razgovarano sa gospodinom pukovnikom Mrkšićem da će... i on da je obavješten za ovo, a da će isto iz komunikacije telefonske sa Zagrebom, da će doći predstavnici Međunarodnog crvenog križa da bi preuzezeli bolnicu i dalje, da se bolnica evakuira. Kako ih nije... kako su se pojavili transporteri, a ne predstavnici Međunarodnog crvenog križa, otišli su ponovo, tako mi je rečeno, kasnije da vide zašto se nisu pojavili predstavnici Međunarodnog crvenog križa i zašto je došlo do toga da sad dolazi vojska i koja ulazi onda u krug bolnice, iako je rečeno da neće ulaziti.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Tog 18. ste se vratili u podrum. Kada vidite gospodu Bosanac ponovo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tog istog dana 18. naveče. Ali gdje je otišla i je li noćila u bolnici, nisam siguran i ne mogu kategorično tvrditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste 18. naveče, kada ste se videli sa gospođom Bosanac, sa njom razgovarali o ovome šta se desilo između predstavnika Međunarodnog crvenog krsta i gospodina Šljivančanina, da je obavestite o tome da su predstavnici Međunarodnog crvenog krsta bili tu ispred bolnice i kakav je konflikt bio?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da je doktorica Bosanac razgovarala tada 18. Imala je već faks potvrdu iz Zagreba kojom je potpisani sporazum između JNA, između međunarodnih promatrača i između hrvatske Vlade da će bolnica biti evakuirana na način koji ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ja se izvinjavam što vas prekidam. Moje pitanje je bilo potpuno drugačije. Ja ču ga kraće postaviti. Da li ste eventualno sa gospođom Bosanac 18. razgovarali o tome i obavestili je ili joj rekli da je predstavnik Međunarodnog crvenog krsta bio 18. jedanaestog ispred vukovarske bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste eventualno sa njom razgovarali i obavestili je kakav je nesporazum ili svađa ili rasprava bila između gospodina Šljivančanina i gospodina Borsingera?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Toga se ne sjećam kako se odvijao naš razgovor, tako da ne mogu kazati sa sigurnošću da sam joj sve to rekao i ostajem, kažem, pri ovome da je ona više okupirana tog trenutka bila kako bolnicu evakuirati, a ne slušati mene što sam ja čuo isped bolnice.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ali gospodine Njavro, malopre rekoste da ste bili uplašeni i da ste videli da to ne ide tako. Zar njoj kako direktoru bolnice niste preneli taj vaš strah i razloge vašeg straha kada vidite šta se dešava?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja kao čovjek znam često puta svoje strahove prikrivati. Ne moram ih javno manifestirati, jer moja briga i skrb i inače dok sam radio i svoj posao kirurški, često sam ja svoje brige, svoje stresove, morao sam sa sobom rješavati. Tako i mislim možda je i to jedan od razloga, jer mi je to već u navici bilo, uostalom, kirurškoj, da brige za ranjenog proživiljavam sam i da možda zato nisam, ako nisam, ali ne mogu tvrditi. Rekao sam, ne sjećam se, da li sam joj to rekao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, tog 18. jedanaestog 1991. godine, da li se bilo šta značajnije, od ovoga šta ste vi čuli, desilo, vezano za vašu sudbinu, egzistenciju, bezbednost, bezbednost pacijenata ili bilo čega ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ne, osim 18. onoga što sam ranije rekao i na pitanja gospodina odvjetnika, a prije toga, gospodina tužitelja, rekao sam kako se pojavio strah u bolnici nakon ulaska... rekao sam, od JNA, pa onda paravojnih postrojbi i što se kasnije mrak kad je pao događalo, to sam već ispričao ovome Sudu i tu ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: novo nešto nemam dodati.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Toga dana, 18. jedanaestog, bio je u bolnici, kako rekoste, Marin Vidić Bili, poverenik hrvatske Vlade. Da li ste strah, dešavanje koje sledi mimo tih dogovora o kojima ste obavešteni, preneli njemu? Da li ste ga tražili da mu kažete?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Marin Vidić Bili je bio čovjek sasvim drugog profila i mislim kao što sam rekao, ako nisam govorio o tomu, bar se ne sjećam, ne mogu, opet kažem, kategorički tvrditi, mislim da nema potrebe onda, ako nisam doktorici Bosanac, da onda sa gospodinom Bilim o tome pričam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste pokušali da ga nadete, obzirom na njegovu funkciju koju ima, da ga obavestite da je došla vojska protivno sporazumu, da se vojska svađa sa Crvenim krstom, da stvari ne idu kako je vama rečeno, da ste ugroženi, vi i pacijenti, da vidite šta da radite? Ipak je on poverenik Vlade.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Je, ja mislim da su doktorica Bosanac i Bili, kasnije su išli u Negoslavce, ali da su oni vodili o tome cijelu brigu, koliko je uopće u tim uvjetima i moguće uopće bilo kakva briga, jer ja ne moram pričati koliko je nastupila panika, jedan strah koji su bili unutra u bolnici. I sad, zamislite kako bi to bilo, ranjenici i ja dolazim, još i ja svoj strah im prenosim. Mišlim da onda ne bi puno možda bilo koji bi mogli podnjeti možda tako jedno teško psihičko stanje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja nisam ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam, kažam zato, da sa Bilim nisam razgovarao o tome, a da li je doktorica Bosanac i kako su oni to rješavali, znajući za to, to mislim... oni su kompetentni za to odgovoriti.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad ću vas pitati gospodine Njavro, da li imate saznanja da su tog 18. gospođa Bosanac i gospodin Bili sve vreme bili zajedno i da su upravo kontaktirali, da li JNA, kažete, da li Vladu Hrvatske, koga i da li ste na bilo koji način vi, kao glavni hirurg, ratni hirurg, bili obavešteni o tome šta se razgovara?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa rečeno mi je jedino ovo šta sam rekao da je dogovoreno da će se evakuirati bolnica i pod kojim uvjetima. Drugo, ja sam okupiran, od njih sviju, za razliku, ja sam ipak bio kirurg koji je imao na svojoj skrbi, naravno, uz druge liječnike i medicinsko osoblje ostalo, ranjene i o njima sam morao voditi računa, jer uz ogroman broj liječnika nisam mogao sigurno imati vremena za nešto drugo, osim o ovome o čemu sam rekao, da sam skrbio ranjenike i bolesne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Kažete da je gospođa Bosanac razgovarala 18. naveče i da joj je rečeno da je potpisana neki sporazum, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Ja točno ne znam da li je navečer, popodne razgovarala, toga se ne sjećam. Ali se sjećam sigurno da je rečeno da je kazala mi ukratko ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro gospodine Njavro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ali da se ne ponavljam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pitaću vas... Kratko će vas ja pitati o tome. Da li je postojala, sećate se, faks veza bolnica - Vlada Hrvatske 18.?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mogu sa sigurnošću potvrditi. Telefonska da, a da li je faks, ne znam sa sigurnošću, ali mislim da... Možda, možda i da. Ali ne znam. Ne mogu tvrditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da vas pitam onda ovako. Da li se sećate da li je postojao faks aparat u bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da li je možda faksom poslat iz bolnice zahtev da se dostavi primerak sporazuma ili bilo šta u tom pravcu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili obavešteni na bilo koji način bliže o detaljima zaključenog sporazuma, kako vi kažete, o kom je gospođa Bosanac obaveštена 18. jedanaestog popodne ili predveče?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, cijeli taj ugovor naravno da ni ja nisam vidio niti sam ga pročitao. Ali ove glavne točke tog ugovora, ono je šta mi je rekla doktorca Bosanac.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste se gospodine Njavro 18. jedanaestog slobodno kretali po bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: 18. jedanaestog još uvjek sam mogao obići ranjene, previti i pružiti im onu pomoć u onim uvjetima i sa onim čime se raspolagalo. Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste 18. jedanaestog eventualno ulazili u sobu, lekarsku sobu doktorke Bosanac, da li se sećate?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ja mislim da ona nije imala svoju lječničku sobu. Da je to bila jedna soba koja je služila inače za prijem, tako da se tu dolazilo u nju, i tu su se čuvali fajlovi i neka dokumentacija, mislim povjesti bolesti uglavnom. Ne mislim da je ona imala, da kažem, neku posebnu sobu i tu se uvjek dolazilo ako je trebalo informirati se ili nešto što bi trebalo pitati doktoricu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, da li ste čuli da se 18. jedanaestog meseca 1991. godine u Vukovaru, tačnije na Mitnici, predala jedna grupa, bataljon takozvane Hrvatske vojske snagama Jugoslovenske narodne armije ?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne. To sam saznao tek u Mitrovici u logoru. Ne to nisam, nisam imao ni otkud ni kako, je l'.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste primetili da pred 18. jedanaesti dolazi do povećanog priliva civila u vukovarsku bolnicu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To sam rekao već i kažem, ponavljam ponovo, a to sam rekao i ranije odgovor na to pitanje, pa među njima i moja obitelj i svi iz zgrade koja je imala možda dvadesetak stanova, ako ne i više, u kojoj sam i ja stanovao sa svojom obitelji, i svi su oni došli u nedjelju, 17. u bolnicu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate iz razgovora, ako ste vodili razgovore, pretpostavljam da ste razgovarali sa ljudima koji dolaze u bolnicu ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, samo jedna intervencija u transkriptu, 23. strana, 17. red ne stoji datum. Treba "u nedelju 17"... 15. red... Izvinjavam se, 23. strana, 15. red treba da stoji "17.", a datuma nema. Pa ćemo to raspraviti. Gospodine Njavro, da malo preformulišem pitanje da bude jasnije, da ne ulazimo... da ne gubimo vreme. Da li ste sa nekim od ljudi koji su došli 17. kada su došli i vaša familija u bolnicu, vodili razgovore o tome šta se dešava van bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne puno, osim što sam od obitelji saznao ono kako je njima bilo u podrumu, jer nemoguće je bilo komunicirati radi silnoga granatiranja, već da ne ponavljam to, tako da kako je njima bilo i video sam da su i oni čak i zdravstveno bili ugroženi. Ali s nekim posebno ne, nisam razgovarao, jer u bolnici je tog trenutka više od 450, možda i 500 ranjenih, plus bolesnih plus starih plus nemoćnih, tako da nisam podrobnije razgovarao, pitati: "Kako je vama?". Ali su rekli, bar neki od njih, to mi je rekla uostalom i supruga, a mislim da njoj mogu i trebam vjerovati, da se događa po

podrumima da se čuje da ginu ljudi, da se ubacuju unutra eksplozivne naprave i da ljudi ginu i da ubijaju ljudе i da je zato zapravo nastupila ta panika u vukovarsku bolnicu, tražeći u njoj spas za svoje živote.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli gospodine Njavro da je 18. jedanaestog grupe civila, velika grupa civila bila smeštena na "Veleprometu"?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: 18?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Koliko sam ja čuo, a to znam, 19. je iz bolnice, kako se ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ne, molim vas, molim vas ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, za to ne znam. Ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Šta vi radite gospodine Njavro 18. nakon povratka u podrumske prostorije? Da li se nesmetano krećete po bolnici ceo dan do 19?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: 18, mislim da sam 18. imao vrlo težak jedan operacijski zahvat na jednom djetetu. Mislim da je staro bilo, odnosno da je imalo tri godine, a ne staro, da je bilo tri godine, koje je bilo teško ozljeđeno granatama i da sam to nekoliko, možda dva, tri sata ako ne i više, operirao u onim uvjetima u kojima je to bilo moguće i onda sam nakon toga posvetio malo skrbi tom djetetu da vidimo kako će se razvijati, hoće li uopće preživjeti. I mogao sam proći kasnije, iako je bio mrak, je li, pa sam onda sa svjećom, lampom, više se točno ne mogu tvrditi, obišao ranjenike, kretao sam se, znači, među njima i čuo sam ono šta sam ranije već izjavio gospodinu tužitelju i gospodinu odvjetniku i vratio se u prostoriju ovdje ispred... ako se ja... Mislim da je to bilo jedino mjesto, neka klupa, stolica gdje se moglo malo sjesti i odmoriti.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro, da li ste čuli tog 18. noću, ipak je noć, na 19. da se još uvek vode borbe po Vukovaru, eksplozije se čuju, pucnji ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja sam već ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ili je bilo mirno?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja sam već izjavio ovdje, da ja nisam možda dovoljno čuo to, ali moram priznati da sam za ovo vrijeme ipak, od kako sam bio u stanici, čekajući ovaj nastavak, dobro razmišljao. Čini mi se da se ipak tu i tamo... da je

bilo eksplozija, pa čak, ne znam, možda čak i oko... tu... ali blizu bolnice. Ne mogu tvrditi kategorički ovo vama.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pomenuli ste jednog čoveka u vašem svedočenju, a u pitanju je gospodin Ante Arić. Da li znate kada je Ante Arić i zašto došao u vukovarsku bolnicu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da je Ante Arić dva puta dolazio u vukovarsku bolnicu i ja sam ranije i opet ponavljam, u izjavi ovom gospodinu tužitelju, pa i gospodinu odvjetniku ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Izvinjavam se, molim vas, da ne gubimo vreme. Znači, samo vas pitam kratko ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dopustite da pojasnim ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hajdete ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jer je dva puta bio Ante Arić.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pojasnite mi.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Dva puta je dolazio, jer ga je upućivao glavni sanitetski stožer iz Zagreba kao ispomoć u medicinskom... u bolnici vukovarskoj i da, i on je bio zadnji put, ako se dobro sjećam, on je došao ili u osmom ili negdje početkom devetog mjeseca 1991. godine kao medicinski tehničar, kao medicinski tehničar.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li gospodine Njavro samo ponoviti, malo je nejasno ušlo u transkript, pa da ne bi gubili vreme, ko je poslao gospodina Arića u vukovarsku bolnicu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Gospodina... Glavni sanitetski stožer iz Zagreba.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Gospodine Njavro, moram da vas zamolim, imamo problem sa transkriptom, da sačekate kada ja postavim pitanje par sekundi, pa da onda date odgovor.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam znači nešto ime doktor Josip Husar?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je on bio u Glavnom stožeru medicinskom u Zagrebu i da je on taj koji je poslao gospodina Arića u Vukovar?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To ne znam da li je bio u glavnem sanitetskom stožeru, ali znam da je gospodin doktor Josip Husar radio u vukovarskoj bolnici, počeo specijalizaciju i otišao u Zagreb na specijalizaciju. I da li je on sudjelovao u slanju gospodina Ante Arića, to ja ne znam, ali znam da je gospodin Husar, kao Vukovarac volio Vukovar jako i želio mu je pomoći.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, jedna intervencija na transkriptu, strana 26, red 17. stoji Radić, a treba Arić, da ne bi bilo zabune. Samo da vas pitam, da razjasnim neke svoje informacije kojima raspolažem, da li je to gospodin Husar, čovek koji je kasnije bio na klinici "Rebro" u Zagrebu i bila neka aféra 1996. godine oko nesavesnog lečenja neke dece, kad su neko troje, četvoro dece umrli tako? Da li je to taj gospodin Husar?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Gospodin Husar je bio... Završio je kirurgiju, specijalizaciju, pa je onda dodatno edukaciju završio na klinici vani, mislim da je u Njemačkoj bio. I točno je da je bio dječiji kardio kirurg i točno je da je bilo nekih ovih što ste vi rekli, sumnji, međutim, on je u sklopu Hrvatski liječnički zbor, ima svje etičko ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, gospodine Njavro. Izvinjavam se, znači, samo to je to.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. Hvala. Neću ja da se raspitujem. To je potpuno van teme, nego samo radi provere. Da li vam nešto znači ime Filip Karaula?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Filipa Karaulu ja nisam prije znao. Čuo sa za Filipa Karaulu još u Vukovaru, ali koja mu je zadaća bila tijekom agresije na Vukovar ne znam. Mogu kazati jedino ono od kasnije što znam, ali za vrijeme samog napada na Vukovar ne znam koju je zadaću u obrani... jer je on na Mitnici, to sam znao od ranije, kao Vukovarac, ali što je radio i koja mu je bila zadaća na Mitnici tijekom rata... Znam da je bio branitelj, ali inače koja zadaća ne mogu govoriti sada jer sam, naravno, kasnije puno kontaktirao i mogu znati ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Druge podatke, je l'.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, mene naknadna saznanja ne zanimaju, nego ova u vreme relevantna za optužnicu. Da vas sada pitam samo jednu stvar. Kada sam vam postavljao pitanja vezana za Antu Arića, da li ste Antu Arića, je l' se sećate, videli 18. u bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da je Ante Arić bio 18. u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li mislite ili ste sigurni?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mogu sa sigurnošću tvrditi, ali držim da je bio 18. u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Sada da pređemo gospodine Njavro na 19. novembar 1991. godine. Pa mi recite šta se dešava ujutru 19. jedanaestog 1991. godine?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mogu ponoviti što sam rekao već ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Nemojte ponavlјati, molim vas. Znači, interesuje me 19. ujutru s kim prvi imate kontakt van ljudi iz bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Van ljudi iz bolnice imam... Prvi put se pojavljuje kapetan koji kaže kako se zove, rekao sam kapetan Radić, s tim da mi ograničava kretanje u onu prostoriju o kojoj sam već govorio, da tamo budem radi moje sigurnosti i pojavljuje se i Ante Arić, koga upozorava da mora... da bi dobro bilo da skine žute zenga čizme, jer neće inače biti dobro i čini mi se, ali nisam siguran, onu maskirnu majicu koju je imao ispod bjelog mantila.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li možete da se setite koliko je to sati bilo otprilike?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jutro, prije podne, mislim negdje oko 8.00, 9.00 i tada sam ga, kao što sam ranije rekao, pitao radi onoga što se događalo to veče prije s ranjenicima ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne to, taj deo ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Taj deo, o tome ste govorili. To već imamo u transkriptu. Znači, oko 8.00, 9.00.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tu negdje, da kažem. To je prije podne, oko tih doba.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: I šta se dešava nakon 9.00 sa vama kada vam kapetan kaže da radi vaše bezbednosti ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Tu ostaje jedan vojnik uza me i ja sam bio u toj prostoriji.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste bili sami u toj prostoriji?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jedno vrijeme dok, kao što sam rekao, nije došao i Ante Arić i ovo, je l' ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Onda smo bili nas dvojica.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Njavro, koliko ste dugo bili u toj prostoriji sami dok nije došao Ante Arić?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam. Kratko vrijeme, nije puno, jer je nakon toga Arić odveden, nakon tog vremena. Točno vrijeme ne znam, ali tog dana, 19. Ante je odveden ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ja bih vas molio da odgovarate na pitanja. Imam jednu liniju pitanja i upravo zbog toga. Pa da ne bi unosili zabunu, zato vas pitam. Znači, 19. ujutru oko 9.00 ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vama je kapetan rekao da radi vaše bezbednosti idete u jednu prostoriju. Posle kratkog vremena je došao... doveden je i gospodin Arić kod vas, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Koliko dugo zajedno boravite u toj prostoriji?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne mogu kazati, ali mislim da je to bilo koji sat. Ne znam sigurno, ne mogu... ne sjećam se točno vremena ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate kada je Ante Arić odveden iz te prostorije, tog 19?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam točno. Ne mogu sa sigurnošću tvrditi, ali sa sigurnošću mogu tvrditi da je odveden iz te prostorije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je 19 ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno, 19. je to bilo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. 19. jedanaestog 1991. godine da li je Ante Arić vraćen kod vas u tu prostoriju?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Vraćen je sutradan.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: U koliko sati?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da je to bilo isto negdje... Ne znam točno, ali prije podne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Iz vašeg ranijeg svedočenja smo čuli da ste vi bili 19. jedanaestog zatvoreni u toj prostoriji negde do 19.00 sati, a tada ste izašli iz te prostorije, pa me interesuje kako ste saznali da nema vojnika ispred prostorije, na koji način?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa vrata su stalno otvorena. Kad su vrata stalno otvorena, jer i tako je ulazila vojska, izlazila. To se mješalo, kretalo se, a drugo, pa i sam vojnik je trebao otići ako ništa drugo, radi fiziologije, je li, tako da je jasno da nije bio uvjek nazočan.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I vi 19. jedanaestog naveče, posle 19.00 izadoste iz te prostorije i odoste da obidete bolnicu, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, da. Ali taj obilazak bolnice, to je točno, bio je relevantno brz. Ja mislim da je, ne znam točno, vizite inače traju, osim kirurške, traju duže, kirurške relevantno brzo inače i u normalno doba, osim tamo gdje treba malo duže pogledat stanje pacijenta, ali ako ide sve u redu, onda to ide relevantno brzio. A ovdje upravo zato zbog ovoga što sam rekao i boravka u prostoru gdje sam čuvan, morao sam brzo obići i tako sam znao značajnija događanja tjemkom prošle noći.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro, da skratimo gospodine Njavro, da zaista ne gubimo vreme. Koliko dugo je trajao vaš boravak u tom obilasku? Pola sata, sat?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja to sad ne mogu kazati točno, tako da tvrditi bilo jedno bilo drugo, mislim ne bi odgovaralo u cijelosti onome šta ja mislim kako je u onoj strci u kojoj sam ja bio i još paziti i na vrijeme ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da bi mi bilo previše.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vratili ste se u ovu prostoriju istu, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Sami, niko vas nije doveo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I u njoj boravite do?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U toj prostoriji boravim, ja mislim, koliko se sjaćem, cijelu noć. Tu smo presjedili na klupi, koliko se sjećam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kažete "presedeli smo". Ko? Vi i?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ako je još... Preko puta bila jedna stolica dugačka gdje su i pojedini koji bi dolazili, kretali se, pa čak i unutra oni koji su ostali 19, a bilo je još dosta ljudi koji su došli iz grada, koji su se iz podruma slili u bolnicu i nije bilo prostora. Sve je bilo prepuno i gotovo jedno na drugom i onda su i oni ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li 19. jedanaestog vidite u bolnici Marina Vidića Bilog?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Moguće je, ali ne sjećam se. Ne mogu tvrditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li 19. jedanaestog vidite Vesnu Bosanac u bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, Vesna Bosanac je 19. jedanaestog bila u bolnici i mislim da je odatle otišla u Negoslavce, da je rekla u prolazu na brzinu da ide na razgovore u Negoslavce sa gospodinom... kod gospodina pukovnika, ako sam dobro zapamtio čin taj, Mrkšića.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li znate da li je otišla?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Odveo je, koliko se ja sjećam, jer nažalost, kako ga nema, ne zna se što je bilo s njime, jedan vozač koga sam znao dobro i obitelj mu, Voloder.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali 19. kontakt sa gospodom Bosanac nakon njenog povratka iz Negoslavaca da vidite šta je dogovorila, o čemu je

razgovarala, šta se dešava, šta vi treba da radite eventualno vezano za evakuaciju oko koje je postignut sporazum?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja ne mogu sad se točno sjetiti, ali mislim da se gospođa Bosanac nije vratila tu veče, tu noć, 19. iz Negoslavaca, da je ostala ili u Negoslavcima.... da je ostala tamo. Uglavnom, nije noćila u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: I kada je vi vidite u bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U bolnici je vidim mislim 20. ujutru rano, negdje oko 7.00 i nakon toga je onaj skup u gipsaoni.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Kada je vidite 20. ujutru, pre skupa u gipsari, da li je pitate gde je provela noć, o čemu je razgovarala, šta se dešava, šta ima novo, kakvi su pregovori, bilo šta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ma gospodine odvjetniče, ne želim biti neugodan, pa to... Nemojte me krivo shvatiti, ali u tim okolnostima gdje je bila skrb kako spasiti ranjene, bolesne, kako živu glavu tim ljudima osigurati, najmanje sam ja razgovart i mogao i imati vremena da li je, šta je, s kim je razgovarala, nego ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Izvinjavam se ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nego se prebrzo odvijalo sve, tako da stvarno nisam pitao... Rekla je: "Bila sam u Negoslavcima, razgovarala sa gospodinom Mrkšićem i rečeno je da će", koliko se sjećam, "rečeno je da će biti opet evakuacija onako kako je ranije dogovoreno".

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ali ja detalje o tome se ne sjećam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, da li se sećate da li ste 19. jedanaestog 1991. godine u bolnici u Vukovaru videli predstavnike Međunarodnog crvenog krsta, konkretno gospodina Borsingera?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja se ne mogu sjetiti toga.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste 19. jedanaestog videli gospodina Šljivančanina u vukovarskoj bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja se ne sjećam toga, a mislim da je 19. popodne. 19. popodne je praznjeno iz bolnice svi oni koji su i bili ranije i pomagali, radili kao pomoćno osoblje i jedan dio onih koji je došao iz grada, iz podruma, pa je rečeno da svi

se moraju pojaviti isped bolnice, skupiti, da to naređuje major Šljivančanin, ali mislim da ga ja tada ja osobno, da ga ja tada osobno nisam vido.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hvala. 19. obilazite bolnicu, da se vratimo malo na ovaj deo posle 19.00. Da li ste tokom obilaska bolnice videli u bolnici nekog od oficira Jugoslovenske narodne armije, da razgovarate eventualno sa njim ili bilo šta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne sjećem se tada, tog 19. da smo razgovarali, osim ovog ujutro što sam rekao za kapetana Radića. Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Vezano za pripremu evakuacije o kojoj vi govorite i o svemu tome, moram da vas pitam nešto, mada je bilo pitanje o tome, a čuli smo za ovo vreme vašeg odsustva dosta svedočenja, da li imate saznanja da su pripadnici takozvanih branitelja Vukovara probali proboj iz Vukovara par dana pre ove evakuacije, 16. i 17. jedanaestog i da oni koji nisu uspeli, da su došli u bolnicu, odbacili oružje i presvukli se u civilna odela? Da li vi nešto znate o tome?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ne bih mogao ja tako kazati. Ja znam da je Marko Mandić, koji je bio medicinski tehničar ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Izvinjavam se, ja vas molim, samo mi odgovorite na pitanje. Da li znate nešto o ovome ili ne?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Gospodine odvetniče, dopusite da ja malo pojasnim ono kako sam ja vido i tamo doživio, jer ako ne kažem da je bilo, ali oni iz bolnice koji su išli i koji su se vratili, a bili su medicinsko osoblje, onda ne govorim u cijelosti ona događanja koja su bila. Ja ne znam ko je izvana išao. Mi smo bili u bolnici. Da li je neko išao i gde je završio ne znam, ali znam iz bolnice medicinsko osoblje koje je pokušalo izići iz bolnice, odnosno iz Vukovara i da se vratio, među njima je, kao što sam rekao, gospodin Marko Mandić i njegova supruga ...

ADVOKAT BULATOVIĆ: Hvala. Časni Sude, mislim da je vreme za pauzu pa da nastavimo. Imam još....

prevodioci: Prevodioci naglašavaju da se među timovima Odbrane vodi rasprava i to nas prilično ometa u radu.

SUDIJA PARKER: Nadam se da su zatupnici Odbrane pročitali u transkriptu poslednji komentar prevodioca. Izgleda da nešto od razgovora može da se čuje i da to utiče na prevod pitanja i odgovora svedoka. Gospodine Moore, vi ste želeli nešto da kažete.

TUŽILAC MOORE: Da. Sledеći svedok je P-021. On ponovo dolazi na ispitivanje. Mislim da su moje uvažne kolege rekле da će im trebati možda još pola sata za unakrsno ispitivanje. Dodatno ispitivanje ne bi trebalo dugo da traje. Mi smo mislili da će unakrsno ispitivanje da bude duže. Sledеći svedok dolazi, međutim postoji jedan dodatni problem. Gospodica Tuma koja je prošli put ispitivala tog svedok sada je bolesna i ja sada moram da ispitam tog svedokaiako još nisam imao prilike da razgovaram s njim. Bilo bi mi drago da bar dobijem priliku da se predstavim svedoku i da porazgovaram s njim o par stvari. Ne moram to sada da uradim. Možemo da nastavimo sa ovim svedokom. Međutim, kada ovaj svedok završi, zamolio bih za kratku pauzu od možda pola sata, kako bih to mogao da uradim. Ne tražim da se saslušanje svedoka odloži za sutra.

SUDIJA PARKER: Kako bismo smanjili uticaj na naš plan, da li mogu da sugerиšem da sada uzmete dužu pauzu.

TUŽILAC MOORE: Vi to možete da sugerиšete. Međutim, taj svedok sada nije ovde i zato ja ne mogu sada s njim da razgovaram. Zato se ja nadam da će po završetku ispitivanja ovog svedoka normalno da dođe naša druga pauza i onda to mogu da uradim.

SUDIJA PARKER: U redu. Nastavljamo u 10.55.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Bulatoviću, izvolite.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, u ovoj pauzi sam malo pogledao transkript, pa će morati da se vratim na jedno dva pitanja, da probam da razjasnim nešto, a tiče se onog vojnika Ivana Živkovića o kome smo govorili, koji je bio u konvoju 19. oktobra 1991. godine. Mene interesuje da li se vi sećate tog Ivana Živkovića, kako je bio povređen, gde je bio povređen, ko ga je lečio, kada je kao povređen došao u vukovarsku bolnicu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja se sjećam, kao što sam rekao, Ivana Živkovića, ali i puno drugih mogu imena ranjenika govoriti, ali točno kakve je ozljede imao, ne bih mogao kazati.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate imena Ivica Arbanas? Da li vam to ime nešto znači?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ko je čovek?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ivica Arbanas mislim da je bio pripadnik Zbora narodne garde.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, da li bi vam osvežilo pamćenje eventualno vezano za ime Živkovića, ako možete da se prisetite da li je Ivica Arbanas dolazio u bolnicu u to vreme i eventualno razgovarao sa Ivanom Živkovićem? Pa da vidimo da li je to taj Ivan Živković?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja vam ne mogu potvrditi da sam vidio da je Ivica Arbanas razgovarao sa gospodinom Ivanom Živkovićem, jer da ne ponavljam, obzirom na veliki broj ranjenika i ozljedenih koji je priticao u bolnicu, nemoguće je još bilo nazočovati razgovorima eventualno između dvojice onih koji su tog trenutka bili u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se možete setiti da li je u to vreme Ivica Arbanas dolazio u bolnicu ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ivicu Arbanasa sam viđao, znao je doći u bolnicu, ali ne često. To je sigurno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li vam je možda u sećanju da je neko tog Ivana Živkovića izvodio iz bolnice na neke razgovore?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam. To ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Dobro. Časni Sude, ja bih zamolio ako možemo na trenutak da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatnu sednicu molim.

(privatna sednica)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, rekli ste malopre da se ne sećate da ste videli gospodina Šljivančanina 19. jedanaestog u vukovarskoj bolnici, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, ali sam čuo kao što sam rekao ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne. Molim vas, molim vas. Samo vas pitam ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Samo vas pitam kratko i jasno.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Prilikom vašeg svedočenja ovde, kada ste svedočili, naročito od gospodina Borovića vam je predočavano... predočavani su delovi i vaša kazivanja u vašoj knjizi koju smo imali prilike da vidimo ovde koja se zove "Glava dolje, ruke na leđa", pa ste rekli da uglavnom stojite iza svih navoda u toj knjizi koje ste vi napisali. Što bi podrazumevalo da ima i nekih drugih informacija o kojima neću govoriti. U toj knjizi sam našao jedan deo koji je na strani 141, gde kažete da je 19. studenog major Šljivančanin došao u bolnicu i da se obratio vama, citiram vaše reči iz knjige: "Doktore s vama imam poseban razgovor". Da li se sećate toga? Da li vam to osvežava pamćenje?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ma naravno i moram ponoviti i ne prvi put ovdje pred ovim časni Sudom, da je moguća zamjena datuma i da je toga bilo i da je urednik po svom nahodjenju mjenjao datume. I tvrdim da je ovo bilo 20. ujutro, poslije sastanka onog koji je bio u gipsaoni, kada mi je to rekao i tih riječi se vrlo dobro sjećam, kao i što sam ranije rekao. I ostajem pri tome da je to bilo 20. studenog 1991. godine, prije podne, u jutarnjim satima.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. U pitanju je poseban razgovor, pa će vas pitati da li gospodin Šljivančanin obavi sa vama taj poseban razgovor?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste uopšte razgovarali sa gospodino Šljivančaninom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Posle toga ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A pre toga?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pre toga je bio govor, ali monolog u gipsaoni. I izlazeći iz gipsaone me ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, ne. Molim vas, molim vas gospodine Njavro. Ja pričam konkretno. Odnos vi i Šljivančanin. Samo vas dvojica. Da li ste imali neki razgovor?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, osim ovoga što sam rekao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Hoćete da kažete da vi gospodinu Šljivančaninu niste dali informaciju da u bolnici ima prerusenih pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Niti mislim da ih je bilo, ali niti sam mu onda mogao dati takvu informaciju.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste nekome od pripadnik Jugoslovenske narodne armije koji su boravili u bolnici, bilo to 19. ili 20., pošto kažete da postoji mogućnost zamene datuma, dali informaciju o tome da se u bolnici nalazi Mile Dedaković?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Kako bih mogao dati tu informaciju, kada su svi znali da je Mile Dedaković davno, još početkom desetog mjeseca napustio Vukovar.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ko je vas obavestio da je Mile Dedaković napustio Vukovar?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa gospodine Bulatoviću, gospodine odvjetniče, ako je bila kontinuirana telefonska veza sa Zagrebom, sa Vinkovcima, onda se znalo, onda je gospođa Bosanac, koja je stalno slala upozorenja i apele svim svjetskim čimbenicima, pa razgovarala i sa Zagrebom i sa zapovjedništvom, Glavnim stožerom zdravstva, naravno... koji je obilazio onda crte bojišnice, znala je da je Mile Dedaković izvan Vukovara i gdje se nalazi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste nekome rekli da u bolnici boravi Marin Vidić Bili?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam kome bih govorio. Ako je boravio, vidjeli su ga u bolnici i on se kretao po bolnici. Prema tome, nije potrebito bilo da ja uopće bilo kome govorim ko je u bolnici od ovih Marin Vidić ili doktorica Bosanac, koja je i sama po sebi morala biti tamo, je l'.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste bilo kome ovih dana, znači govorim opet 19. ili 20. jedanaesti, o tome da je bilo stavljanja zavoja i gipsa licima koja nisu bila povređena, da bi se na taj način perušili i predstavili kao ranjenici? Da li znate o tome nešto?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Kao što sam rekao, bilo je rečeno i obećano iz glavnog stožera iz Zagreba i javljeno doktorici Bosanac da će uslijediti evakuacija ranjenih i bolesnih i civila i medicinskog osoblja. Ako je tomu tako, a zašto ne bi u toj situaciji u kojoj se nalazila vukovarska bolnica, postupilo se po načinu kako se rade transporti teških ranjenika, pa između ostalog, stavljuju i zavoji i imobilizacijski takozvani gipsevi, tako da ništa čudno, ni novo, ni neuobičajeno izvan tih zakonskih medicinskih kautela se nije radilo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ako vam kažem da je gospođa Bosanac svedočeci ovde, pa čak i juče, rekla da je 19. jedanaestog 1991. godine razgovor sa njom u bolnici imao gospodin Šljivančanin i da je došao zajedno sa gospodinom Borsingerom i da je ona imala napravljene spiskove ranjenika u bolnici i da je jedan primerak tog spiska predala gospodinu Borsingeru, a da je ostale spiskove uzeo gospodin Šljivančanin i da je to bilo 19. jedanaestog u popodnevnim satima, da li ćete dozvoliti mogućnost da je to bilo tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Zašto bih sumnjaо ja u izjavu doktorice Bosanac, a već znate da sam rekao gdje sam ja u kojoj prostoriji bio, je l'.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Sada ču da se vratim na povratak gospodina Arića, ujutru 20., kako vi kažete. Koliko je sati bilo kada je vraćen?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam točno vrijeme kada je gospodin Arić vraćen. Da li je ujutru ili je to u podne, ja se ne sjećam, ali se sjaćam da smo skupa u vojnom jedno prevoznom sredstvu ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, ne. Molim vas. To ču vas posle pitati ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ali ne znam točno. Vrijeme vam ne mogu kazati. Ne sjećam se točno vremena.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste vodili neki razgovor sa njim kad se vratio u prostoriju gde ste vi bili?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Rekao je ono što sam već izjavljivao ovdje. Ako treba, ponoviću, ali mislim ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, ne treba.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne? Dobro.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate doktora Ivezica?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Koliko sam tad ja čuo, on je mislim major, pukovnik. Ja sam tu vjerojatno mješao njegov čin, a preuzeo je zapovjedništvo bolnice i koliko sam mogao shvatiti po ponašanju, on je bio kirurg. Mislim iz Novog Sada.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kad ste ga videli... Prvo da vas pitam da li ste ga videli u bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kako je bio obučen?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Bio je mislim isto u vojnom odjelu, tako. Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li su sa njim tada možda bili posmatrači Evropske zajednice? Da li se sećate toga?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se toga.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste osim doktora Ivezica videli još nekog od oficira koji dolazi sa njim, ko je lekar, a ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Vido sam... Rekli su da su predstavnici... da su lječnici... anestezijologa se bar jednoga sjećam, koji je rekao da je anestezijolog sa Vojno medicinske akademije iz Beograda i koji je krenuo sa mnom da... to je 20, da popišemo preostale ranjenike koji su u bolnici i da onda, prateći me, ja sam onda popisivao ranjenike, jer je bilo pitanje tim ranjenicima da li žele... kako se žele liječiti i gdje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate da li su ti lekari, doktor Ivezic i ostali lekari ako su došli sa njim, obavili razgovore sa nekim od lekara vukovarske bolnice, sa vama, doktorkom Striber, gospodom Bosanac, tražili neku dokumentaciju?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, sa mnom ne, nisu razgovarali, ali razgovarali su sa pojedinim liječnicima srpske nacionalnosti, koji su ostali i radili u bolnici za ovo vrijeme ratnih strahota o kojima inače govorimo.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio da se stavi na ekran eksibit 338. To su fotografije, a fotografija je broj 00366995.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, kada vidite ovu fotografiju, pogledajte, pa ćete nam reći šta vidite, da li nekog prepoznajete na fotografiji i gde je ovo snimljeno Ne, ne. Eksibit 338. Ovo nije... E, iz tog seta ,ali fotografija je 00366995. E, ta. Da li vidite fotografiju gospodine Njavro?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam, ne, ne, ništa. Na ovome vidim globus neki, ali ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači nemate još kod vas na ekranu ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Evo sad, da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja ne vidim odavde.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Sad imam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je to doktor Ivezić?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim stariji je bio, a da li je ovo, točno ne mogu znati, sa sigurnošću ne mogu kazati. Ne. Ne sjećam se točno. Ne mogu tvrditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A hoćete li mi reći gde je ova fotografija napravljena?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ova je fotografija napravljena ja mislim u takozvanom atomskom skloništu unutar bolnice.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate kada je ova fotografija mogla biti napravljena, obzirom na prisustvo čoveka koji je u uniformi JNA?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jer ova slika ako... Ja ne mogu tvrditi čak ni da je ova slika... da je čovjek kojega ja vidim na slici ili ja dobro ne vidim, da je u uniformi JNA.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Ako vi ne možete da tvrdite, ja dalje neću insistirati. Rekli ste da su vaša žena i tašta 17. došle u bolnicu, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste od nekog 20. jedanaestog, mislim na pripadnike JNA i konkretno na gospodina Šljivančanina, zahtevali, tražili, da oni i vi budete prebačeni u Zagreb?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, jer nisam ga ni vido poslje govora koji je održao u gipsaoni i ovoga što ste rekli, je li, da mi je rekao gdje da budem, ja više nisam ni imao kontata sa majorom Šljivančaninom.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E dobro. Videli ste ga u gipsaoni ujutru ...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kako je bio obučen?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Koliko se sjećam, jer je toga previše... nakupilo se svih mogućih emocija, mislim da je bio u maskirnoj odori.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate gde je nosio činove?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da je čin nosio... Mislim da su imali pločicu negdje s ljeve strane valjda. Da li je imao na ramenima, ne znam. Ne sjećam se. Ali mislim da je imao pločicu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate šta je pisalo na toj pločici, ime ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Prezime ili nešto drugo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Ne mogu tvrditi šta je pisalo, ali mislim da je imao pločicu. Vjerojatno sam tada i pročitao, ali sad ne mogu se sjetiti.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je imao još neko obeležje negde koje ste registrovali na uniformi?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ali registrovao sam njegov izgled, njegovo lice. I to je mislim ono što ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Što pamtim za vjekove. To je ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Rekli ste, da se vratim samo za trenutak, na 18. na vaš prvi susret, da li ste tada znali kako se zove major koji razgovara sa vama 18. ispred bolnice i sa gospodinom Borsingerom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tad nisam znao da je to major Šljivančanin.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, sad me interesuje kada ste to saznali i povezali da se radi o istom čoveku?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Onoga trenutka kada je rečeno i kada je rečeno gospodinu Borsingeru, je li, onda smo znali da postoji zapovjednik. Ako je ranije gospođa Bosanac razgovarala sa gospodinom Mrkšićem putem telefona i kad je, kao što sam rekao, bilo dogovorenono ono šta je bilo dogovorenovo i rečeno da je on zapovjedenik cijelog napada na Vukovar, onda je bilo logično pitanje kako sad... ko je sad novi koji se pojavljuje. I mislim da je neko ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, molim vas ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Dopustite da ja završim ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Molim vas, molim vas. Ja ču vas pustiti sve što je relevantno za moje pitanje. Ja vas pitam samo kada ste saznali da je osoba s kojom ste razgovarali 18. jedanaestog, kada niste znali da je Šljivančanin, da je Šljivančanin? Recite mi samo... 20 ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: 19. sam saznao ujutro i to mislim, i to sam govorio, već govoreći o dolasku kapetana Radića.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. E, sad da vas pitam, ko je vas obavestio 20. ujutru da će biti sastanak medicinskog osoblja?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam točno ko je kazao da se moramo skupiti po naredenju tada, opet, majora Šljivančanina, svo medicinsko osoblje u gipsaoni.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate kada ste došli da li ste došli sami ili još sa nekim?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Bilo nas je dosta medicinskog osoblja, koliko je moglo stati u tu prostoriju koja ipak nije prevelika. Ipak je bilo dosta medicinskog osoblja u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate u koliko je sati počeo sastanak?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam točno, ali u jutarnjim satima. Možda oko 8.00.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Koliko je trajao sastanak?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Teško mi je kazati, ali mislim ne dugo, ne vjerujem da je trajao duže od sat vremena.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li neko od ovih lekara koje ste pomenuli, konkretno doktor Ivezić ili još neko, bio prisutan sa Šljivančaninom na tom sastanku?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja to ne mogu tvrditi jer, kažem, nabilo se puno unutra medicinskog osoblja, tako da ko je bio još od eventualno drugog osoblja, odnosno oficirskog iz JNA, ne mogu... Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da su 20. došli još neki oficiri naknadno, Jugoslovenske narodne armije koji su vršili pregled bolnice, obavljali neke razgovore sa nekim lekarima i tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja znam, kao što sam spominjao, gospodina, kolegu doktora Ivezića. Spominjao sam anestezijologa iz Beograda. Da li je još bilo, moguće, ali se ja ne sjećam i da li su obavljali razgovore, kretali se među ranjenicima, to... Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, čuli smo ovde od jednog svedoka jedan podatak, pa će vas pitati vezano za to. Da li je vukovarska bolnica imala u svojoj opremi neki frižider u kome su se čuvali ljudski organi?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ma ne. To je bilo... to bi bilo, ja mislim to ko je mogao tako nešto kazati, da je očito, moram biti grub, jer jedino to bi bio odgovor, očito izgubio kontakt sa onim djelom tjela koji ipak vodi računa o umnim karakteristikama.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači, tako nešto niste imali u vukovarskoj bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne. Bili su... Naravno da je bila patologija, gdje su mogli biti eventualno jedno privremeno smješteni oni koji su umrli ili tragično završili, da bi se moglo onda obducirati. Ali za... Osim, naravno, ako ne mislite... jer je transfuzija krvi ipak transplatacija, ipak organa i ona je organ. Transfuzija krvi, eritorocit je organ i on kad se čuva u određenim... i on je transplatacija u krajnjem slučaju ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ali to je, naravno, moralo biti. Jasno. Do onoga trenutka dok je bilo... Kad je nestalo, nažalost ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, upravo to hoću da vas pitam. Da li znate kada je to nestalo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To... Transfuzije krvi, je l'?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To je već bilo pred kraj. Ja mislim 10, 15 dana prije... Ne mogu utvrditi. To bi mogao znati transfuziolog koji je bio zadužen za to.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pomenuli ste Odelenje patologije za obdukciju. Kad su obdukcije rađene? Da li se sećate?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da obdukcije nisu ni tijekom onog najtežeg djela, koliko se ja sjećam, ni rađene, jer je nemoguće bilo. Pogodena je bila i ona prostorija gdje je rađeno. Nije se imalo zapravo gdje. Boje se za vlastite živote, kad bi patolog to... I ne znam, prije svega, da li bi imao i mogućnosti, obzirom na sve ovo, raditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li to znači da u bolnici 20. ujutru nije bilo leševa?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam da li je netko preminuo. To ne mogu tvrditi. Ta mogućnost, kako se radi i uvjek je bilo teških i onih ranjenika koji su bili poneki čak i u moribundnom stanju, to znači pred smrt, uvjetno rečeno. Da li je netko umro, to se ne sjećam. Ali sjećam se da su stavljane onda... to je opet... ja kao kirurg sa mrtvim, zbog puno drugih razloga, ne bih ni mogao ni smio imati kontakt, ali je u blizini bila kapetanija i tamo su se smještavali oni posmrtni ostaci onih koji bi umrli u bolnici. Ili, i tamo su smještavali i one koji su dovoženi, koji su stradali po gradu, pa su dovoženi na jedno mjesto.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, ovo moram da vas pitam, vezano za sve ovo. Molim vas, koliko razumem iz vašeg kazivanja, govorim samo o 20, znači o 20. jedanaestom, ne postoji frižider, da ga tako nazovem, u kome se čuvaju uzorci krvi? Ne postoji Odelenje za patologiju? Ne postoji uopšte deo gde biste smestili ljudske organe? Da li ja pravilno zaključujem ili ne? Samo mi recite da ili ne?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Kako će biti kad nije bilo struje, jedno. Drugo, ako je ovo razoren, oni postoje, ali neuporebljivi su. O tome je bilo ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I rekli ste da čovek koji bi tako nešto rekao da je video 20. jedanaestog, ulaskom u bolnicu, video frižider u kome stoje ljudski organi, koji već puštaju zadah, zato što nema struje, da taj čovek, ako sam dobro razumeo, ima svađu sa organom koji se zove mozak?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja to kažem ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Figurativno.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Figurativno sam to rekao, jer je nemoguće bilo da se bilo koji organ čuva ako se ima namjera transplantirati ga. Da bi se organ mogao transplantirati, treba tim stručan koji eksplantira, izvadi organ, pa onda tim koji ga zna transportirati i koji ga zna implantirati i to je već, znate, vrhunska medicina, a mi nismo dотле u Vukovaru ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Doktore Njavro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Bili stigli ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Razumem i verujem da je tako. Nemojte mi zameriti, a namerno neću pomenuti ime svedoka koji je to rekao. Pitaću vas nešto drugo. Da li je na tom sastanku u gipsaoni bila doktorka Neda Striber?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da da. Ali ne mogu tvrditi. Mislim da da. Ona je malo sitnija, pa onda ako je u onoj... bilo je i viših... ako je nije mislim čovjek primjetio, ne treba tvrditi da nije bila.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je bila Binazija Kolesar?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je bila Mara Bučko?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mara ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znate li ko je to?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To je medicinska sestra, Mara Bučko, da, da. Znam ko je to. Kako da ne. Mislim da je, ali nisam siguran.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je bila doktorka Bosanac?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Je, da. I ona je bila.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je bio doktor Ivanković?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: I on je bio. Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Doktor Stanojević?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se. Mirka se ne sjećam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate u tom govoru koji je gospodin Šljivančanin, kako vi kažete, održao, taj monolog, da je govorio da lekari i osoblje bolnice mogu da ostanu u bolnici i da rade?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Sad se ja točno više tog djela govora više ne sjećam. Sjećam se jedino ono što je bilo koloritetno rečeno, a to je da je vojska tu kojom on zapovjeda i da ima raznih odora, raznih ... Tako je ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. To ste pričali ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako da ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: To ste pričali ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: E, tako ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pitao sam vas malopre, samo da pojasnim, oko Marina Vidića. Da li ste ga videli u bolnici 20?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da on nije bio u bolnici 20, ali ne mogu tvrditi. Mislim da nije bio, ali ne mogu kategorično tvrditi da nije bio u bolnici.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li su u bolnici bili Stipo Pole i Josip Gažo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Vjerojatno da sam ih video, onda bih znao da su bili, ali ja ih nisam video i pretpostavljam da nisu... Josip Gažo nije mogao biti, ako mislimo na onog, jer Gaža ima više, ako mislimo na ovoga na koga ja barem mislim, on je davno, prije tri mjeseca, napustio Vukovar.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A Stipo Pole?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Stipo Pole je bio do kraja i kao što sam govorio gospodinu Boroviću, kad je razoren dobrim djelom MUP, prešao je preko puta mojeg stana, pa su bili u podrumu u toj zgradi koja "Vupiku" pripada, Vukovarskom poljoprivredno industrijskom kombinatu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Njavro, kažete da ste tog 20, u vašoj izjavi, razgovarali sa predstavnikom Međunarodnog crvenog krsta, nekim Talijanom ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Hoćete li mi reći koliko je to sati bilo i gde se taj razgovor vodio, u bolnici ili ispred bolnice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U bolnici, u bolnici unutra. U bolnici je bio. To je niži jedan čovjek, crni. Mogao bih ga opisati... njega, zato što nešto sam razumio talijanski, uglavnom rekao je da je predstavnik Međunarodnog crvenog križa i on je pojavio se kad sam ja išao sa predstavnikom liječnika, odnosno anesteziologa, ovoga sa "VMA", gdje smo popisivali one koji su tu još... jer treba znati da je bolnica tada prazna. Otišlo je i osoblje i ranjeno i da smo popisali i kad je reč... taj anesteziolog, kolega anesteziolog je rekao: "Molim vas u duplikatu". I u duplikatu je to napisano, taj dio i jedan dio je dat Talijanu, predstavniku Međunarodnog crvenog križa, bar sam ja mislio da je Talijan, ali naravno, nisam ga pitao. A drugi je dio, drugu kopiju popisa je uzeo taj doktor anesteziolog ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro, o tome ste svemu govorili

...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To je popodne, je l' ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Mene interesuje ovaj sastanak u gipsari, koji se završio nakon koliko vremena od dolaska tog predstavnika Crvenog krsta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ovo je bilo popodne. Ovo je bilo popodne negdje, recimo, dva, tri sata, tu negdje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. E sad da vas pitam, šta ste vi radili nakon završenog sastanka u gipsari, koji je počeo, kako vi kažete, oko 8.00 i trajao sat vremena, znači od 9.00, pa do ta dva sata?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Rekao sam i ponovio već ono što je kapetan Radić rekao, a sad ponovio major Šljivančanin, ostao sam u onoj prostoriji. Mogao sam gledati na onaj hitni ulaz o kome smo govorili, je li ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Šta se događa.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste pomagali eventualno oko evakuacije ranjenika?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, nisam mogao, ali su mi dopustili negdje oko 14.00, 15.00 valjda, popodne i ostalo je nešto ranjenika s kojima je izlazio još jedan kolega u jedan, mislim, kamion, ako se ja dobro sjećam, kolega Tomislav Vlahović, kirurg iz Zagreba koji je bio zadužen tada za taj kamion i unutra su mu ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Stavljali ranjene i ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: I to je taj dio ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Zadnji koji sam ja malo pomogao i ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pitaču vas u vreme kada razgovarate sa predstavnikom Crvenog krsta, ovim Talijanom ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da ste videli gospodina Borsingera tu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nisam. Ne, ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da ste videli nekog od Posmatračke misije Evropske zajednice?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ni to se ne sjećam da sam video.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pitam vas gospodine Njavro da li vam znači nešto ime Jović Saša?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Rekli ste Jović?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Saša.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jović Saša, mislim da je to jedan mladi vojnik, možda i vodnik. Možda čak i vodnik JNA koji je bio teško ranjen, kojega sam liječio u bolnici. Ako je mislim da je to ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Radi se upravo o tom Jović Saši, pa vas pitam da li eventualno znate pod kojim je okolnostima i kako ranjen?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mogu se sada sjetiti pod kojim okolnostima je ranjen, ali znam da je napušten i da su ga pripadnici Zbora narodne garde donijeli u bolnicu i da smo ga preuzezeli, liječili i ja se nadam, vrlo uspješno i da je i danas zdrav, mlad čovjek, ne premlad, ali mlad još uvjek.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li znate da li je on imao poseban tretman zaštite u vukovarskoj bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U ratu se mjenjaju odnosi međuljudski i tako da bude i napetosti koje nekad mogu dovesti do incidenata, pa smo Sašu Jovića i Srđana Miljkovića, isto pripadnika JNA, koji je bio vrlo teško ozljen, teška ozljeda pluća, da li je još... ali teška ozljeda pluća, njih dvojicu liječili u jednoj sobi. Imali su izdvojeno radi toga da ne bi došlo moguće... do mogućeg incidenta i oni su dočekali 20. ili 19. kada je JNA preuzela ih i dalje ne znam di su.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Sada mi nešto pade napamet svedočenje jednog svedoka ovde, da li se sećate 19. jedanaestog da je eventualno bolnicu vukovarsku obišla neka strana televizijska ekipa? Da li se sećate nekih stranih snimatelja da su bili u vukovarskoj bolnici 19. jedanaestog?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Moguće je, ali ja se ne sjećam toga.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Toga se ne sećate. Nakon ovih tri sata s vama se dešava šta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Negdje oko 16.00 možda sata, bliže večeri, već je mrak polako padao, to je zimski dio, dolazi jedan džip ili vojni... vojna jedna kola i pojavljuje se jedna gospođa, isto oficir, koja ulazi u bolnicu i susreće se... došla je sa kapetanom Radićem, i mene preuzimaju... preuzimaju mene i Antu Arića, koji je ranije doveden u bolnicu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, upravo sam to htio da vas pitam. Vi ste 20. na sastanku u gipsaoni ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ante Arić je bio u sobi u kojoj ste bili vi ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Šta se dešava sa njim kada vidite Antu Arića ponovo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja se sad ne sjećam točno kada ga viđam, ali ga sigurno viđam i sigurno sjedimo u tom vojnom vozilu, koje nas onda vozi... i ova gospođa oficir, do vojarne u Vukovaru, na Sajmištu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I koliko ostajete tu u kasarni?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ne znam točno. Možda koji sat, jer je mrak već dobro pao ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: I pridružuju nam tu gospodu Bosanac.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: U kasarni u Vukovaru?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. I da li istim vozilom vas voze i ako voze, gde?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da nas voze, ja sad nisam siguran da li je to bilo ovo vozilo ili transporter, voze nas u Negoslavce.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U Negoslavcima iz tog transportera ili vozila, izlazi Arić i on ostaje. Doktoricu Bosanac i mene u transporter stavlju ili taj isti, sad se više ne sjećam i voze u Šid. I u Šidu isto stojimo neko vrijeme i tu nam ponovo priključuju Arića Antu. Nakon toga što su nam priključili Antu Arića, prebacuju nas, je l' to "marica", ali neka metalna, unutra su bar, kola sa klupama drvenim i sa jedne i sa druge strane. Naprijed je otvor, ali i zavjesice koje može vozač i pratnja pomicati. I mi, sada sjedeći, pošto smo sjeli u ta, krećemo iz Šida i krećemo prema Beogradu, čitamo one oznake na autocesti i vidimo da idemo prema Beogradu. I negdje u neko doba posle pola noći, teško je sada kazati, koje je doba, jer ja tada stvarno o tome nisam ni obraćao pozornost, ali znao sam da je već debela noć, negdje nas... Ja mislim Topčider, Dedinje, tamo taj dio i dolazimo pred jednu vojarnu, je li. Mislim na onu na Topčideru, ali nisam... ne mogu tvrditi kategorično, gdje stajemo ispred, gdje izlaze pratnja, vozač i mislim da su to bili neki oficiri, koji čin, ne znam, jer zavjesice su. Idu do ulaza u kasarnu. Nakon nekog razgovora, mi čekamo što će se dogoditi, nakon nekog vremena nas... oni se vraćaju, okreću se i mi se sad ponovo vraćamo iz Beograda prema Sremskoj Mitrovici i negdje ujutru u 3.00, možda 3.00, 4.00... Ja sad ne znam točno, dolazimo u Sremsku Mitrovicu, i tu počinje sad izlazak iz ovih kola i ostalo znate ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. E, pitaću vas ovo. Znači, od Šida do Beograda, pa do Sremske Mitrovice ste zajedno gospođa Bosanac, Arić i vi, sve vreme?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste sami ili imate nekog vojnika koji sedi sa vama, koji vas čuva ili bilo ko? Ili ste pozadi zatvoreni sve to vreme?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mi smo pozadi zatvoreni sve to vrijeme, ali naprijed je vojnik i ja mislim još dva, ali ne... sigurno uz vojnika... uz vozača je sigurno bilo još nekog osiguranja.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Govorili ste ovde o vašem dolasku u Sremsku Mitrovicu i o tome šta se tamo dešavalo, pa ako sam dobro razumeo, vama je ponuđeno čak da obavljate neku praksu, tamo da budete lekar, da napravite neku ambulantu, nešto i tražili ste neku pomoć, ako se ne varam, da vam daju lekara nekog, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Par dana nakon što smo bili u Mitrovici, vodeći nas na saslušanja, sreli smo se u hodniku sa zapovjednikom, tako je rekao, saniteta za Sremsku Mitrovicu. Mislim da je bio major ili pukovnik, Gojko... Inače znam, zaboravio sam prezime, ali znam funkciju liječničku, struku kojom se bavio, bio je specijalista za plućne bolesti.

prevodnici: Mole se govornici da ne govore u isto vreme.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da preskočimo taj deo. Znači, oformili ste neku dato vam je neko... i to ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako je. Tako je. Da ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: I on je dopustio to ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Molim vas, da li vam znači nešto ime Biljuša Sabljik?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da. Nakon dva, tri dana, kako je bilo puno ranjenika i puno onih gdje su već zapuštene rane, prošlo je nekoliko dana, puno bolesnih, bilo je već i pojava... i čak na pomolu mogućnost i sepsi, ja sam zatražio ako ima unutra neko još od liječnika da mi dođu pomoći za onaj dio za koji ja nisam pozvan, uvjetno rečeno, izvan ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gospodine Njavro ...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Kirurških bolesti ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Gubimo vreme gospodine Njavro ...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: I pojavila se doktorica Biljuš.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, dobro. Odlično. Sada vas pitam ...
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li doktoricu Biljuš znate iz vukovarske bolnice?
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je i ona bila na sastanku u gipsaoni?
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To se ne sjećam. To se ne sjećam.

prevodioci: Primedba prevodilaca. Mole se govornici da ne govore u isto vreme. Hvala.

ADVOKAT BULATOVIĆ: S obizicom, časni Sude, da imamo neki mali problem sa transkriptom ...

SUDIJA PARKER: Transkript ima problem sa vama gospodine Bulatoviću.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: U pravu ste časni Sude. Evo, probaćemo ovako znači da otklonimo neke stvari, pa ćemo morati malo da... Da pojedostavimo stvari ovako. Gospodine Njavro, znači gospođu Sadiku Biljuš znate iz vukovarske bolnice, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Šta je ona radila u vukovarskoj bolnici?
SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ona je bila specijalista za unutarnje bolesti, internista.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste je videli 20. jedanaestog 1991. godine u vukovarskoj bolnici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste je videli u Sremskoj Mitrovici? To je pretpostavljam 21, 22, 23, koji već može biti?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nekoliko dana posle nas i ostalih koji smo došli u Mitrovicu, u logoru, nju sam vidoio, kažem, nakon par dana?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kakvi su vaši odnosi bili sa gospodom Biljuš ili gospođicom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Gospođom, gospođom. Gospođa Biljuš je bila, mislim, dobar internista. Međutim, tjemkom ovoga događanja u bolnici, kada je trebalo brinuti o puno stvari i ranjenih i bolesnih, bavila se možda nečim... Ponekad je snimala nešto ne pitajući ranjenike, a mislim da je to osnovno bilo, dopuštenje ranjenika, da može neko snimiti. Tu smo je upozoravali da to nije dobro bez dopuštenja ranjenika i bolesnih, da nije dobro da to radi i da to nije zakonski dopušteno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate zašto je ona to radila, snimala?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste ikada imali razgovor sa njom na tu temu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ali postojala je jedna sumnja da je možda nešto i ne htijući, završilo na način kako možda i nije trebalo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A to je?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: A to znači da su osobe teško ranjene, izmasakrirane, završile eventualno na televizijskim ekranima, je li, bez dopuštenja... bez njihovog dopuštenja.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A ko je mogao da emituje te snimke?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: To ja ne znam. To znači, morala je nekome dati te kazete, pa da bi mogle biti emitirane.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Videli ste je u Mitrovici?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Kako je izgledala?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U Mitrovici je izgledala kao prava dama. Dotjerana, elegnatna, za razliku od nas koji baš i nismo se mogli pohvaliti ni higijenom, ni izgledom. Nastojali smo se odmicati što dalje jedan od drugoga da ne bi kolabirali jedan zbog drugoga, ovaj, znate.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja će vam pročitati deo iz vaše knjige

...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Pa mi recite da li je tačno opis gospode Biljuš. Kažete: "Niz zatvorske stepenice sišla je dama, dotjerana, elegantna, našminkana i počešljana, u novom elegantnom kostimu, gotovo savršeno izglačanom, u cipelama sa potpeticama", je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ako sam to napisao... a ona mi je rekla da je malo bila i u Negoslavcima prije dolaska u Mitrovicu, onda vjerojatno je... Možda sam ja malo tad, koji se nisam uspjeo poštено okupati, umiti, oprati ili bar malo posvetiti više pažnje svojoj higijeni, izgledalo previše tako. Možda je malo pretjerano, ali da je bila u odnosu na nas bolje, urednije dotjerana, o tom nema dvojbe.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se ona uključila u rad ove ambulante?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste je pitali odakle joj takve privilegije, da tako izgleda?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja sam je pitao kako kad je došla, naravno, u Mitrovicu. Rekla je da je smještena u samicu, da ona ima i kupaonu, da može se umiti, oprati, počešljati, dotjerati, obući, što mi, koji smo živili u nešto drugačijim uvjetima nije moglo ni u snu nam se dogoditi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Upravo to razumem i zato i pitam jeste li je pitali na koji način je dobila takve privilegije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Možda sam je i pitao, ali stvarno se ne sjećam ni odgovora, ni mog pitanja.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da vam predočim, opet iz vaše knjige da vam je rekla da je razlog ovakvih njenih privilegija u tome što je, kako vi kažete u vašoj knjizi: "Rekla nam je da je ona ispričala sve što je znala". To je jedno. Pa dalje kažete:

"Tako je Uprava zatvora, odnosno logora, upoznata s tim da smo imali kontinuirane kontakte sa zapovjednicima odbrane Vukovara". Pa dalje: "Sada su te kasete koje je ona snimala", o kojima vi govorite, "stigle u ruke neprijatelja i na osnovu njih oni su mogli prepoznati masu ljudi koji su im bili zanimljivi, a čamili su po zatvorima. Bez te kasete, zbog nepostojanja dokumentacije, oni nisu mogli nikome dokazati da je bio u Gardi, Pričuvnom sastavu ili MUP-u. Ostali smo iznenađeni, gotovo šokirani nakon njene priče, jer niko od nas nije imamo sa sobom nikakve kompromitujuće dokumentacije koja bi mogla naškoditi bilo kome od zatvorenika u Sremskoj Mitrovici". Da li se sećate ovoga?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa mislim da je to vrlo jednostavno, jer kad je ovo, kao što ste sad pročitali, onda su oni... Nas je bilo u sobi stotinjak, možda i više, neću govoriti uvjete, jer vjerojatno to ovaj časni Sud ne zanima, ali znam kada su isli sljedećih dana, nakon što je ona otišla na saslušanje, je li, da su se pojedinci vraćali teško ozljeđeni i logično je zaključiti bilo ovo što je ovdje napisano.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste se u Mitrovici videli još sa nekim od ljudi koje smo pominjali ovde tokom ovog vašeg saslušanja? Konkretno da li ste videli gospodina Vidića?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne nisam ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Niste, niste... Gospodu Bosanac?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, čak ni nju, iako je bilo žena koje su dolazile... ovo o čemu smo govorili, na pružanje zaštite, pružanje kakve zdravstvene pomoći, pa su mi onda one rekле da je s njima i doktorica Bosanac.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: E, pitaću vas gospodine Njavro sad jedan deo tehnički malo, a radi se o sledećem. Lekarska dokumentacija koja je pravljena u vukovarskoj bolnici, da li znate, recimo, kako je tekao prijem ranjenog pacijenta? Šta je sve upisano, gde je upisivano i da li je svako odelenje u bolnici imalo svoj protokol, svoju knjigu i da li su ti podaci sravnjivani u pogledu neke početne dijagnoze i krajnje dijagnoze?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa ja mislim da će ja samo ponoviti ono što sam već govorio, da je postojalo... postojala su dva protokola. Jedan protokol, u kojem kad dolazi pacijent unutra, uzimaju se podaci, osnovni, generalije, je l'. Drugo, uzima se anamneza kratka: gdje si stradao, šta ili bolestan od čega si. I treće, naravno, ono kako se dogodilo i na kom mjestu se dogodila ili bolest ili nesreća ili od čega je stradao, uz podatke koliko ima godina, kao što sam rekao, generalije. Drugi protokol, ako se radilo o ranjeniku, bio je takozvani operacijski protokol, to ima svaka kirurška ekipa u sklopu

svojih operacijskih dvorana, gdje se upisuje ime, prezime, godina rođenja... koliko se ja sjećam. Onda se upisuje preliminarna dijagnoza, završna dijagnoza, ukratko se upisuje što je nađeno i urađeno tijekom operacije, tko je operirao, tko su bili asistenti, koja je vrsta anestezije davana i to bi bio onaj glavni operacijski protokol.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li je postojao dnevnik anestezije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Svaki... Anesteziolozi su imali svoj dnevnik u koji su upisivali i upisivali su i ono što su davali, s tim da je ona lista anesteziologa na kraju kada je završeno liječenje i čovjek odlazio kući, kad bi se u povjesti bolesti upisivali svi podaci, pratila se svakodnevni napredak liječenja ili problemi, epikrise takozvane, je li, unutra bi na završetku kao dokument to ostajalo u toj povjesti bolesti. A anesteziolozi su imali svoju knjigu gdje su upisivali i što su davali kao premedikaciju, predoperativno, je li.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da vas pitam. Da li podaci... Da li to znači, da podaci sa prijema pacijenta koji je primljen, za koga je indikovana hirurška intervencija, mora da primi anesteziju, znači mora da bude anesteziran. Da li ti podaci moraju da se poklope? Znači da ne može da se desi da u prijemnoj knjizi, svesci, postoji pacijent za koga je indikovana hirurška intervencija, a da ga nema u dnevniku anestezije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U dnevniku anestezije ako je data anestezija?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ako je data, onda je teško vjerovati da nije upisana u pravilu. Ali može se dogoditi još nešto. U prijemnoj onoj prvoj knjizi prijema, koja se... gdje kaže: "Onaj koji primarno pogleda", bilo to... može i specijalizant, onda on napiše, govorim sad jednu dijagnozu *abdomen inops*, postoji sumnja da se događa nešto u trbušu, jer je, izvana se vidi, neka punktiporna, sitna rana i on može zaključiti po toj knjizi da ne treba dalji tretman, da se više ne ide dalje. Ali, kad se pogleda ozbiljnije, detaljnije, pa se sad ide na pretrage, vidi se da se u trbušu događaju takozvane akutne promjene, gdje treba kirurški interventirati i sada dođe do nesuglasja. Ovde zapravo imate nešto što se ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Bojim se ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Lako ovdje ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Bojim se da se nismo razumjeli. Gospodine Njavro, mene samo interesuje da li je moguće da pacijent koji je primljen, koji mora da

bude hirurški obrađen, znači da se izvrši operacija nad njim, može da se pojavi u prijemnoj knjizi, a da ga nema u dnevniku anestezije?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Može ako se radi o lakšim ozljedama. Pa ja osobno dajem neki lokalni anestetik koji je dovoljan, ali to ne upisujemo.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ako nije u pitanju lokalni anestetik, nego totalni?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ako... To se u pravilu ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pitaću vas, nakon odlaska, znači, iz vukovarske bolnice, način na koji ste otišli ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: I vašeg oslobođanja, kako ste oslobođeni, da li ste imali bilo kada, bilo kakav kontakt sa medicinskom dokumentacijom iz vukovarske bolnice, koja se odnosi na ovaj period?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Imao sam u tom smislu što sam razgovarao s ljudima, jer da podsjetim časni Sud, prilikom ovih koje smo rekli, ono kada ste me pitali za 19. listopada kada je konvoj "Lječnika bez granica", izveo jednu skupinu teških, svi su oni imali ili povjest bolesti ili otpusnicu makar kratku, na kojoj piše, samo da pokaže, jer to je odgovor na ovo vaše pitanje, onda su oni imali dokumentaciju. Ja sam onda tu dokumentaciju imao po drugim bolnicama, je l', u Zagrebu ili u Hrvatskoj kasnije.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ja govorim o dokumentaciji iz vukovarske bolnice, a ne o dokumentaciji koju su pacijenti koji su evakuisani, odneli?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ja tu dokumentaciju koja je ostala u vukovarskoj bolnici i koja je, kao što sam rekao, odnesena i završila na "VMA", prema našim saznanjima, o tome nemam saznanja gdje su... gdje je, niti sam je video, je li.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li biste onda mogli kao lekar da, ako bi vam neko zatražio neku potvrdu ili izveštaj neki o lečenju i to, da mu bez te dokumentacije izdate bilo kakav dokument da ga upotrebni, a nemate dokumentaciju i ne znate o čemu se radi, nekom od pacijenata?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mogao bih izdati za puno ranjenika. Nekad sam dobro memorirao, ali vrijeme mi je puno stvari oduzelo, bar u memoriji. Ali za neke, recimo, do 1990. godine ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Govorim, govorim ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Ne, ja pitam samo da li biste mogli ali ništa...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mogao bih neke, neke ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Neke bih mogao, kako da ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da vas pitam gospodine Njavro, kakvi su vaši odnosi bili sa gospodinom Ivankovićem, doktorom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Mislim da su odnosi bili korektni. Ja inače cijenim doktora Ivankovća kao dobrog, vrlo dobrog kirurga, koji je dobro radio kirurgiju i ne mogu mu naći sa te strane nikakvih primjedbi.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: A rekli ste prilikom vašeg svedočenja da je protiv vas vođen postupak pred sudom u Beogradu i da se gospodin Ivanović, kao svedok nije pojavio tamo, je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, nitko. Ni on, ni gospodin Dejanović, kolege ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Nisu se pojavili?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Ako bih vam ja rekao da je doktor Ivanković ipak saslušan pred Vojnim sudom?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja ne znam što je izjavio doktor Ivanković.

prevodioci: Prevodilac nije čuo šta je svedok rekao.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, na strani 63 transkripta nemam odgovor na pitanje pod brojem 11, u redu 11. Znači, odgovor je bio gospodina Njavra: "Ne". Pa ako treba ja će ponovo postaviti pitanje da razjasnimo a odnosilo se na to da li se gospodin Ivanković pojavio kao svedok na suđenju. Gospodine Njavro je rekao "Ne", je l' tako?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ja ga mojim očima nisam video ...

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro ...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U Beogradu. Govorimo o Beogradu.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li imate ikakvu informaciju da li je uopšte svedočio na sudu u Beogradu u predmetu protiv vas?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, nemam ni takvo saznanje.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li ste se od 1992. godine do danas ikada videli sa doktorom Ivankovićem?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim da sam se vidio sa doktorom Ivankovićem kada je bilo pregovora o mirnoj reintegraciji, da smo se onda sreli da vidimo kako to zdravstvo ponovo da se uklopi u pravni i zdravstveni sustav Hrvatske i naravno, kasnije kada je ušlo se u vukovarsku bolnicu i kad se tamo moglo tad tamo raditi, svi koji su bili prognani iz Vukovara. Ali inače, ja imam izjavu gospodina Ivankovića, gdje je tvrdio, ako nije promjenio mišljenje, ali još uvjek akutno, kao što ja imam o njemu dobro mišljenje kao kirurgu, isto tako imam u svojim nekim dokumentima to mišljenje i meni je drago da struka se uvažava međusobno, bez obzira na druge moguće razlike.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da, razumeo sam da ga stručno uvažavate. Ali koliko se sećam, imali ste neku negativnu konotaciju za neki plac koji je dobio, pa to mi je malo ...

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nije to bila moja... Mene dapače, kolegi iz struke što god ide na ruku... Vi znate kao i ja, dobro, da se liječnička struka ipak kompaktnije malo drži međusobno i poštuje. Ali, stav je bio građana Vukovara, je li... Da ne ponavljam.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Dobro. Pitaću vas na kraju doktore Njavro, da li ste imali vi lično kontakte sa Službom sigurnosti Ministarstva odbrane Republike Hrvatske, vezano za događaje u Vukovaru, kontakte pred vaše svedočenje ovde?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Kategorički izjavljujem ovde da nikad, nikad ni sa kim iz Ministarstva obrane, pa ni iz drugih službi, vi znate da postoje i druge službe, nikad nije bilo govora, ni razgovora o svjedočenju ovdje u svezi ovoga konkretnog sudskog procesa. Tako da mirne duše mogu to kazati i nemam tome što dodati.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da li se imali uopšte kontakte sa Službom sigurnosti Ministarstva obrane vezano za dešavanja u Vukovaru? Isključivo svedočenje.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne mislim da sam imao uopće bilo kakvih kontakata za to u Ministarstvu obrane, jer kao što je Sudu poznato i kao što sam ja, mislim, i govorio u svom uvodu što sam radio, da sam ja bio ministar zdravstva, pa imao sam onda puno više briga nego ovi... bar u ono vrijeme kada su bila događanja.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Znači, mogu da zaključim da uopšte niste imali nikakve razgovore sa Službom sigurnosti Ministarstva obrane Republike Hrvatske vezano za dešavanja u Vukovaru?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nisam imao i to me, moram priznati, iznenadilo. Evo, to mogu i kazati. Nikada o tome.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Verujte i mene. I samo još jedno pitanje za kraj, zaisata za kraj. Gospodine Njavro, da li se sećate, vezano za dešavanja u Vukovaru, koliko ste vi izjava i gde sve dali?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Pa to je teško kazati. Na to pitanje vam ne bih mogao odgovoriti.

ADVOKAT BULATOVIĆ – PITANJE: Da probamo ovako. Već sam prešao ono što sam obećao, pa prekrših obećanje. Nadam se da neću više. Da li ste svedočili pred nekim sudom u Hrvatskoj?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Hvala časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Bulatoviću. Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala časni Sude. Pošto smo sinoć kasno dobili jednu dodatnu izjavu, koja je vezana za svedoka koga danas saslušavamo, po Pravilu 66(A)(ii) Tužilaštvo zna, samo u engleskoj verziji, ali to ne čini problem, a odnosi se na izjavu svedoka koji se zove... Ušlo je u transkript po Pravilu 68, treba 66(A)(ii). Iako je stvarno i trebalo po Pravilu 68, po stavu Odbrane da uđe ova izjava. Dakle, svedok se zove Radomir Dejanović, pa bih ja, pošto pravni interes mog klijenta nalaže, zbog ove dodatne informacije koju smo dobili od Tužilaštva, da dodatno i ispitam ovog svedoka veoma kratko.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, da li imate prigovor?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC MOORE: Da, imam. Prvo, tu izjavu smo dobili tek prošle nedelje, dakle ne radi se o nekom dokumentu koji je kasno dostavljen Odbrani, a drugo, ovog svedoka ne bi trebalo ispitivati u vezi sa tim dokumentom i ne bih htio da odgovorim u prisustvu doktora. Ne znam da li bih to mogao da uradim u njegovom odsustvu, mada, budući da je spomenuto ime, da je jasno i o kojoj se temi radi.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, pa ja ne znam da li je gospodin Borović nameravao da unakrsno ispituje u vezi sa tim dokumentom, već, koliko sam ja shvatio, on je naznačio da ta izjava pokreće određena pitanja koje bi on htio da pokrije s ovim svedokom.

TUŽILAC MOORE: Pa mene bi iznenadilo da je takva situacija, budući da je meni poznata izjava, znam šta piše u toj izjavi i zbog toga sam mu ja to i dostavio pre svedočenja ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Ali on je to dobio tek pre nekoliko dana.

TUŽILAC MOORE: On je juče dobio taj dokument, budući da smo mi tu izjavu uzeli tek nedavno. Tek smo prošle nedelje locirali tog svedoka.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, s jedne strane vi kažete da ulažete prigovor na to da se unakrsno ispituje u vezi pitanja koja proizilaze iz ove izjave. A s druge strane kažete da ste vi osigurali da on dobije tu izjavu pre svedočenja ovog svedoka.

TUŽILAC MOORE: Da. Ja sam htio da obezbedim da on dobije tu izjavu, jer je to relevantno za unakrsno ispitivanje, unakrsno ispitivanje gospodina Borovića prošli put, budući da je on nešto osporavao. E sad, svedok... Ja mogu, u stvari, to da vam objasnim.

SUDIJA PARKER: Mi ne znamo šta je u toj izjavi i ne znamo koja su pitanja sporna.

TUŽILAC MOORE: Da.

SUDIJA PARKER: Ali vi i gospodin Borović znate.

TUŽILAC MOORE: Da, znamo.

SUDIJA PARKER: Ali nama se čini da postoji neka fundamentalna konzistentnost između onoga što vi vidite kao potrebu da obezbedite tu izjavu gospodinu Boroviću pre nego što ovaj svedok završi sa svedočenjem, a sada kažete da ne treba da mu se da prilika za unakrsno ispitvanje.

TUŽILAC MOORE: Pa shvatam vašu logiku, ali to nije nužno upravo tako, jer izjava je uzeta u vezi pojedinca za koga je doktor Njavro rekao da je u stvari gospodin Radić zatražio da vidi doktora u bolnici i onda je doktor Njavro spomenuo jedno ime. I on je unakrsno ispitivan u vezi s tim. A onda je rečeno da gospodin Radić nije poznavao tog doktora, a da im se takođe i obrazovanja razlikuju, da se taj doktor, kao i Radić, da su se školovali u Sarajevu, a ovaj drugi doktor nije. Dakle, informacije se tiču prethodnog unakrsno ispitivanja. Međutim, po mom mišljenju, ne postoji ništa u ovom dokumentu na osnovu čega bi gospodin Borović imao pravo da unakrsno ispituje ovog svedoka. Jer ovaj svedok je rekao: "Ja mislim da je on spomenuo to i to ime". Samo to. A unakrsno ispitivanje je bilo u smislu toga da to ime nije poznato Radiću, da ono šta ste vi rekli se razlikuje, budući da se on nije školovao u istom mestu. A on je to dobio u skladu sa Pravilom 68, budući da se to odnosi na svedoka. Ja sam čisto mislio ljubaznosti radi da bi on to trebalo da ima. A što se tiče ispravne procedure, vezano za tu izjavu i ovog svedoka, jeste bilo da Tužilaštvo to prihvati, šta sam ja speman da uradim ili da se svedok pozove i da kaže: "Ja ne znam Radića, niti sam nekad poznavao nekog Radića". A ovaj svedok, gospodine Njavro, ne može da odgovori na nešto šta se nalazi u toj izjavi, pošto tu nema ništa šta je vezano za njega. On jednostavno ne zna detalje.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, vi ćete moći unakrsno da ispitujete ovog svedoka, ali to mora da bude relevantno za ovog svedoka. A ako je gospodine Moore u pravu, možda neće biti puno toga o čemu ćete moći da ga pitate. Ali evo, vi ćete da odlučite o tome. Izvolite.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BOROVIĆ

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala časni Sude. I biću, naravno, veoma kratak. Samo da podsetim Pretresno veće da sam oko ovog svedoka... oko ovog naknadnog svedoka ispitivao gospodina Njavra i da je davao odgovore na nekoliko strana, pominjući

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

to ime. Znači, nije pomenuo samo jedanput. S druge strane, konkretno sam predočio, gospodine Njavro da je kapetan KOS-a vas ispitivao o doktorima, pa sam vam konkretno predočio, čisto da vas malo uvedem: "Kapetan KOS-a se naročito zanimalo za jednog mlađeg kolegu, doktora Radomira Dejanovića, liječnika opšte prakse". Je l' se sećate toga? Da li se sećate toga da sam vam predočavao?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Na strani, časni Sude, 1.679, od 15. jedanaestog 2005. godine, ovo je uvod, na moja pitanja svedok Njavro je odgovorio sledeće: "Koliko se sećam, kapetan Radić me je pitao za Radomira Dejanovića, šta mislim o njemu. I onda je prokomentarisao njihov odnos. Zato što su navodno studirali u isto vreme na Vojnoj akademiji i na Medicinskom fakultetu". E, sada dolazim na ono glavno. Pitam svedoka Njavra. Da li znate da je Radomira Dejanović rođen 1956. godine?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam. Nisam ga pitao nikad ni pitao za generalalije, ni da li je išao u Upravu ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. U redu. Ja sam vam tada saopštio liniju Odbrane Radića da nije mogao biti na tom mestu, da nije bio kapetan KOS-a, Kontraobaveštajne službe Jugoslovenske narodne armije. Takođe sam vam tada predočio da je studirao u Sarajevu, što se vidi iz podataka iz optužnice, tako da nisu nikada mogli studirati u Beogradu. Sada vam predočavam sledeće. Iz ove izjave u paragrafu 5, piše da je upisao fakultet Radomir Dejanović 1975. godine. Takođe vam predočavam da je kapetan Miroslav Radić rođen 1962. godine. Dakle, on je bio dete ...

TUŽILAC MOORE: Ulažem prigovor. Ulažem prigovor na način na koji se postavlja pitanje. Ne postavlja se pitanje, već se svedoči i to je ono što sam i rekao. Ovaj doktor je rekao: "Ja sam mislio da se radi o njemu", a sada moj uvažni kolega svedoči u vezi sa tom temom. I to je potpuno neprikladno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, ne vidim na koji biste način mogli da postavite ovo pitanje svedoku, a da od toga imamo koristi. Mislim da bi najbolje bilo da iskoristite ono što je rekao gospodin Moore, a to je da se on slaže s tim da se ova izjava usvoji kao dokaz i eto, to će onda da postane dokazni predmet. Ne znam kako ovaj svedok može vama da pomogne, budući da vam je on rekao čega se on seća u vezi sa tom osobom. Možda jeste prava osoba, možda nije, ali on ne može da vam pomogne.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, ipak ču se malo potruditi, pošto mi je važno, jer imam dokaz da ono o čemu je razgovarao kapetan KOS-a sa doktorom koji je njemu poznat i radio je u vukovarskoj bolnici, nije mogao nikako razgovarati kapetan Radić i da je potpuna zabluda u identitetu. Kako mogu da dokažem? Pitaču na drugi način. Ako saopštим svedoku da je Radić tada kada je studirao Dejanović, bio dete. Imao je 12 godina ...

SUDIJA PARKER: Zar vam ta izjava ne pomaže da utvrdite da postoje dve različite osobe.

ADVOKAT BOROVIĆ: U redu. Da li dozvoljavate još jedno pitanje? Prihvatom vašu sugestiju.

SUDIJA PARKER: Možete da postavite bilo koje relevantno pitanje koje proizilazi iz ovoga.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li ste na hrvatskoj televiziji gledali film "Sto dana Vukovara" više puta?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne znam da li sam gledao više puta, ali sam mislim gledao.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste u tom filmu videli jedan insert u kome navodno kapetan Radić izgovara rečenicu: "Vukovar noćas mora pasti"?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne sjećam se ni to.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja predlažem samo na kraju, pošto ste vrlo ljubazni, časni Sude, da se ova izjava Dejanovićeva uvede kao dokaz, a na osnovu potvrde koju sam dobio od Tužilaštva danas.

SUDIJA PARKER: Usvaja se gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 350.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, evo pogledao sam na sat i mislim da će traka da nam istekne i mislim da nam je potrebna pauza, osim ako nećete da budete veoma, veoma kratki.

TUŽILAC MOORE: Pa mislim da mi neće biti potrebno više od 10 minuta.

SUDIJA PARKER: Mislim da nemamo toliko vremena na traci, a da li vam je potrebno dodatno vreme još za svedoka.

TUŽILAC MOORE: Da li bi mogli da nastavimo u 13.15?

SUDIJA PARKER: Da li ćete preživete sa 13.10?

TUŽILAC MOORE: Da.

SUDIJA PARKER: Vreme nam je postalo ključno. Dakle, nastavićemo sa radom u 13.10.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala časni Sude. Doktore, rekli ste nam da ste videli svađu, odnosno raspravu između Šljivančanina, odnosno osobe za koju ste mislili da je Šljivančanin i gospodina Borsingera, predstavnika Međunarodnog crvenog krsta. Da li se sećate da ste o tome svedočil?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Prevod.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

prevodioci: Ovo je kanal broj 6, prevod na BHS. Ovo je kanal broj 6, prevod na BHS. Kanal broj 6. Ovo je kanal broj 6, prevod na BHS. Ovo je kanal broj 6, prevod na BHS.

SUDIJA PARKER: Da li ste uspeli da čujete pitanje gospodina Moorea?

SVEDOK NJAVRO: Ne.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ponovo ću da postavim pitanje. Rekli ste nam da ste videli raspravu između Šljivančanina i gospodina Borsingera u bolnici.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko puta ste njih dvojicu videli zajedno u tom periodu?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: U tom periodu sam ih video to... 18. kao što sam rekao, ispred bolnice, ono neposredno, rano posljepodne. Poslje nisam video susret Borsingera i gospodina Šljivančanina.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači, vaš odgovor je da ste ih jednom videli zajedno?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I vi ste to opisali kao svađu. Rekli ste nam da je moguće da možda ponekad niste u pravu kad je reč o datumima, zar ne?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno, jer ako se pogleda slijed događanja, ako je 18. ušla Jugoslovenska narodna armija i paravojne postrojbe i blokirale bolnicu i ovo što sam pričao, svi oni događaji u bolnici su se mogli znači dogadati 18. popodne, naveče, 19. i 20. Tako da je i kad se čita ono što su ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Hvala vam. A sada me zanima svađa koja je, prema vašim rečima, odigrala se između Borsingera i Šljivančanina. Vama je gospodin Bulatović rekao da smo čuli svedočenje doktorke Bosanac koja je rekla da sastanak nije bio 18. nego 19. Recite nam da li je moguće da je to možda bilo 19.?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Bulatoviću. Samo trenutak molim vas doktore. Izvolite gospodine Bulatoviću.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Časni Sude, ja nikada tokom mog unakrsnog ispitivanja gospodinu Njavru nisam rekao da je sastanak bio 18. Prema tome, ja ne znam odakle ova informacija gospodinu Mooreu.

TUŽILAC MOORE: Pa ja nisam ni rekao 18. Ja sam rekao 19.

SUDIJA PARKER: U transkriptu стоји да сте ви три пута споменули 18. Možda сте се ви погреšно изразили.

TUŽILAC MOORE: Dobro. Onda ћу да поновим.

SUDIJA PARKER: Redovi 17 ...

TUŽILAC MOORE: Da видим.

SUDIJA PARKER: 18 и 19, mislim ...

TUŽILAC MOORE: Da.

SUDIJA PARKER: Ili možda ne 19. Izvinite, почине од 15 reda.

TUŽILAC MOORE: Pa ako pogledate red 24. ту стоји: "Da ли је могуће да је састанак био 19?" Doktor Njavro је рекао да је то било 18. Господин Bulatović је сведока подсетио о састанку од 19.

SUDIJA PARKER: Ali ако сте задовољни вајим пitanjem како он стоји овде у транскрипту, Pretresno veće неће да оdluči protiv вас, bez obzira на приговор. Господин Lukiću, vi имате приговор?

ADVOKAT LUKIĆ: Ne приговор, časni Sude. Ne приговор.

SUDIJA PARKER: U redu.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT LUKIĆ: Mislim da je problem u transkriptu, jer gospodin Moore je pitao o sastanku i mi i svedok smo u prevodu dobili reč "sastanak".

SUDIJA PARKER: Hvala vam mnogo. A šta to znači?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja sam shvatio da je da je gospodin Moore mislio susret Šljivančanina i Borsingera ispred bolnice. Ja sam tako shvatio, pa da li je moguće... I zato ta reč "sastanak" i "susret" mislim da prave zabunu. U tom smislu bih molio samo da gospodine Moore onda tačno kaže reč zbog prevoda. Mislim da je u tome greška sve vreme.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Lukiću. Izvolite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro, pokušaću opet. Vi ste nama dakle rekli da mislite da su se Borsinger i Šljivančanin sreli, sastali 18. i rekli ste nam da se vi sećate samo jedne takve prilike. Gospodine Bulatović vas je podsetio da je doktorka Bosanac rekla da taj susret ili sastanak nije bio 18. nego 19. Ja vas sada pitam, imajući na umu vaš odgovor, da li je moguće da je taj susret ili sastanak bio 19, a ne 18. kao što ste vi to rekli?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Susret gospodina Nicolasa Borsingera i gospodina Veselina Šljivančanina bio je 18, prvi, 18. studenoga, odnosno jedanaestog mjeseca 1991. godine pred bolnicom u popodnevno rano vrijeme. 19. mi je rekla doktorica Bosanac i to je poznato bilo, da su muški, osoblje koje je bilo u bolnici, koje se skupilo iz podruma, tražeći utočište, spas u bolnici, da je došao, to mi je gospođa Bosanac rekla, gospodin Šljivančanin i da je takve odvodio. Ja osobno 19. nisam imao susret sa gospodinom Šljivančaninom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da možda niste dobro shvatili šta vam je rečeno. Ponoviću. Vi ste nama rekli da su se Borsinger i Šljivančanin sastali, odnosno susreli jedanput i da vi smatrate da je to bilo 18. novembra. Međutim, od gospodina Bulatovića ste čuli da je doktorka Bosanac zauzela stav da to nije bilo 18. novembra, nego 19. novembra. I kada vam je o tome postavljeno pitanje, vi ste rekli: "Zašto da ja osporavam ono šta je rekla doktorka Bosanac". Ja sada pokušavam da razjasnim da li je možda moguće da je ona u pravu, a da vi grešite kada je reč o datumu? To je sve što vas ja pitam.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ne, ja sam kategorično i kategorično ponovno ponavljam, 18. pred ulazom u bolnicu čuo ono što sam rekao i da je bio... kakav je bio odnos Šljivančanin - Nicolas Borsinger. 18, ponavljam, jedanaestog u ranim popodnevnim satima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Idemo onda na jednu drugu temu ...

SUDIJA PARKER: Ali pre toga želite li još nešto da dodate gospodine Bulatoviću.

ADVOKAT BULATOVIĆ: Ne, hvala časni Sude.

SUDIJA PARKER: Smatrao sam da bi se to najbolje razrešilo kada bismo saslušam vaš prigovor. U redu. Izvolite, nastavite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Dobro, idemo onda na Marka Mandića. Vama je to ime poznato. Vi ste o tom imenu već svedočili, zar ne?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Točno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Bulatović je postavio sledeće pitanje: "Doktore Njavro, da li ste čuli da je 18. novembra jedna velika grupa civila smeštena u "Velepromet"?". Vi ste onda odgovorili: "18?". On vam je onda rekao: "Da", i vi ste na to odgovorili: "Koliko je meni poznato, a te su mi stvari poznate, to je bilo 19". I onda su vas prekinuli. Mene sada zanima šta ste vi to hteli da kažete o stvarima koje su vama poznate u vezi sa "Veleprometom" 19. novembra? Da li ste shvatili pitanje?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da, 18. je ovo kao što sam već rekao 19, ne 18. Iz bolnice je pretežito muški dio koji je došao, kao što sam rekao, iz podruma, odveden, između onih, evo i ovaj Marko Mandić, o kome govorimo i još neki vozači, koliko se ja sjećam, Prve pomoći. Zatim, pojedini članovi, dva... ono, osiguranje bolnice koje je bilo. Mislim da se radi o dva ili tri pripadnika policije. Mogu kazati i imena ako treba. Jedan je od njih Tomislav Hegeduš, a drugi Branimir Lukenda i kažem, jedan dio vozača Hitne pomoći i više mi ne znamo što se s njima dogodilo, ali znamo da su završili na "Veleprometu". To je, govorim, 19. studenog, 19. jedanaestog 1991. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Da li je Marko Mandić bio u bolnici u vreme pada Vukovara?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete da nam kažete šta se njemu dogodilo?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Marko Mandić je bio medicinski tehničar. Uže zanimanje mu je bilo gipsati kod ozljeda ekstremiteta i to je on izvrsno radio. I bio je u bolnici 19. kada je sa ovom skupinom, kao što sam rekao, i ovim drugim koji su bili iz grada, došli, tražeći uporište, spas, utočište u bolnici, odveden.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada je reč o ovoj grupi muškaraca koji su, prema vašim rečima, odvedeni u "Velepromet", da li možete da procenite koliko je muškaraca odvedeno u "Velepromet" iz bolnice 19. novembra?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Ja mislim ovako... Teško mi je to kazati, taj broj, ali jedan veći broj, zato što je bilo, kao što sam rekao, iz podruma onih, gdje se uspjelo kako tako preživjeti ova silna razaranja, bombardiranja i sve one strahote s time u svezi i koji su došli u bolnicu, skupilo se u jednom trenutku, ja mislim 18. od 17. naveče, da je bilo blizu 2.000 ljudi, ako ja mogu procjeniti. Koliko je odvedeno, ja govorim, samo znam za ovaj dio medicinskog osoblja i uslužnog osoblja u bolnici, ali koliko je drugih koji su bili u prizemlju bolnice, odvedeno... ne mogu točan broj... ne mogu čak ni približno kazati, osim, kažem, ovih o kojima sam već govorio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Ali to nije ono šta sam vas pitao. Pitao sam vvas konkretno o onoj grupi muškaraca u kojoj su bili ljudi poput Tomislava Hegeduša. Dakle, ta grupa koja je odvedena 19. Hoću da se skoncentrišete na 19. novembar. Da li možete da nam date procenu koliko je muškaraca odvedeno 19. u "Velepromet"? Da li ste me razumeli?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Gospodine tužitelju, ja mogu govoriti, kažem, o onome što ja znam iz bolnice što je odvedeno. Odvedena je sigurno velika skupina muškaraca. Koji je točan broj ne znam, ali znam za ove o kojima govorim, za ove koji su bili zaposlenici bolnice. Međutim, bilo je puno muškaraca i drugih, kao što sam rekao i oni su odvedeni također u "Velepromet". To je na Sajmištu, tamo u skladištima koja je imala ta firma. Ali veliki jedan broj.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada spominjete policajce, recite nam koliko je policajaca odvedeno, otprilike?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Odveden je... Od policajaca odveden je mislim jedan Baketa, da je odveden Tomislav Hegeduš, da je odveden Branko Lukenda. Da li je još ko ne mogu se sjetiti, ali to je bilo osiguranje ono od bolnice, koje je čuvalo bolnicu i vodilo računa da se i unutra i izvana ne dogodi kakav incident.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih htio da se pozabavim muškarcima koji su bili zaposleni u bolnici, a za koje vi verujete da su odvedeni 29. Dakle, fokusirajte se na datum 19. novembar. Dakle, osoblje bolnice, muško, koje je odvedeno tog dana u "Velepromet", da li možete da nam kažete njihova imena? Ako ne znate, recite.

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Jedan broj vozača: Marko Vlako, još jedan Vlako, ne znam mu ime, Miroslav, ne Marko, nego Miroslav. Pa onda Ilija Ašanin, pa Mihajlo Zera. To su vozači Hitne pomoći koji su bili zaposleni u bolnici. Pa Dragan Gavrić, pa... to su neki kojih se sad mogu sjetiti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Od ovih imena koja ste sada spomenuli, da li znate šta se dogodilo tim pojedincima? Da li ste ih ponovo videli?

SVEDOK NJAVRO – ODGOVOR: Nikad nijednog više od ovih koje sam spomenuo vozača Prve pomoći, kao i ovih pripadnika MUP-a, kao i ovog medicinskog osoblja koje sam spominjao, nikad ih poslje više nisam vido.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam. Časni Sude, nemam više dodatnih pitanja. Hvala.

SUDIJA PARKER: Doktore, ponovo vam se zahvaljujem što ste došli u Hag i zahvaljujem vam se na pomoći koju ste nam pružili. Biće vam drago što ste evo sad završili sa svojim svedočenjem i što možete da se vratite vašim obavezama. A sada će vas sudski poslužitelj ispratiti iz sudnice. Hvala vam.

SVEDOK NJAVRO: Časni Sude, ja vam se zahvaljujem.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja sam htio da budem ekonomičan, pa u situaciji dok dolazi sledeći svedok, da samo zamolim jednu instrukciju Pretresnog veća. Radi se o sledećem. Mi smo juče dobili pismeni zahtev Tužilaštva za ova dva nova svedoka o kojima je gospodin Moore pre neki dan nagovestio da želi da ih pozove. I ako se sećate, ja sam i u prethodnoj usmenoj najavi gospodina Moorea rekao da bismo mi o tome hteli pismeno da se izjasnimo i vi ste rekli da možemo. Tako sam shvatio vašu instrukciju. Ono šta je nama važno, a to je da se o tome izjasnimo u roku od... mi bismo tražili, osam dana. Podnesak gospodina Moorea ima tri strane, ali ono šta je za nas problem o čemu vi ne znate, a ja vas moram sada upoznati, je sledeći. Izjavu predloženog svedoka Florence Hartmann mi smo dobili na engleskom jeziku i ona ima, da kažem, aktivnog teksta, tri strane. Nije velika. Iako je nismo dobili na BHS-u, što je dužnost Tužilaštva bila, mi ćemo morati to

da pročitamo lično našim klijentima i u tom smislu smo zakazali posete u zatvor. Ono šta nas sada u ovom trenutku brine i o čemu želim da vas upoznam, su atačmenti koje smo dobili uz tu izjavu. Da bismo se mi uopšte mogli izjasniti o predlogu Tužilaštva, mi smo uz ovu izjavu gospođe Hartmann dobili sledeće... Dobili smo na francuskom jeziku, što ona kaže u izjavi, neke njene beleške kojih ima 10 strana u rukopisu, dobili smo na francuskom jeziku članak, kako ona kaže u svojoj izjavi, njene koleginice Helene Despić Popović, dobili smo na francuskom jeziku članak na koji se ona poziva u svojoj izjavi, ja možda iz lista "Le Monde", dobili smo oko tridesetak stranica njenih drugih beležaka, kako ona kaže, pisanih rukom na francuskom jeziku, ja mislim da ima oko 30 strana. To će mi kolega Moore potvrditi. Još jedan članak na francuskom jeziku iz nekih novina. Deo knjige, ja mislim da je... ja ne znam francuski jezik "Dijagonala laufera" (Milosevic, Diagonal of a Laufer) o Miloševiću, koju je pisala predloženi svedok. I zatim na BHS-u delove knjige "Milošević, dijagonala luđaka" ("Milosevic, Diagonal of a Madman") i "Milošević, dijagonala laufera", po 10 strana. Zaista u ovom trenutku mi moramo da preuzmemmo na sebe nešto što predstavlja obavezu Tužilaštva. Mi moramo sada da pogledamo ove dokumente da bismo se uopšte izjasnili na predlog Tužilaštva i mi ćemo u tom smislu preuzeti određene korake, mada je logično bilo, iako smo ovo dobili na jednom od zvaničnih službenih jezika Tribunala, a gospodin Moore, ja pretpostavljam da i on ne znam koliko je upoznat s francuskim jezikom, je isto morao da prođe kroz te dokumente. Posebno ove beleške svedoka. U tom smislu Odbrana će napisati i molim vas da nam se odobri da napišemo pismeni odgovor, a da tokom vikenda to proučimo ako gospodin Moore ne može da nam obezbedi prevod, što je dužan ako misli da uvede te dokumente po Pravilu 66(A)(ii)(a) kada svedok bude dolazio ako bude dolazio. U vrlo smo nezgodnoj situaciji što smo to dobili bukvalno pre dva dana, konkretno 30... Celu njenu izjavu smo dobili znači samo na engleskom, a ne na jeziku koji razumeju optuženi i to smo dobili 30. marta izjavu zajedno sa ovim atačmentima. O tome sam morao da vas upoznam i da u tom smislu zatražim da nam se obezbedi rok od osam dana da pismeno kažemo našu poziciju i u pogledu svedoka Hartmann i u pogledu svedoka Arića.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Što se tiče Florence Hartmann, izjava se sastoji od tri strane. Radi se o veoma jasnoj izjavi. Izjava je prevedena na BHS, kako bi se pomoglo mojim kolegama. Mislim da nema nikakavih problema oko čitanja te izjave. Vidim da gospodine Lukić kaže da nema. Što se tiče dodataka, izjava gospođe Hartmann može da se podeli na dva dela. Jedan deo je razgovor sa majorom Šljivančaninom, a drugi deo se tiče grobnica u Ovčari i mi smatramo da će ona moći da saopšti da je grobnica pronađena 18. ili 19.

oktobra 1992. godine. Budući da je ona bila novinar, posle toga taj članak je bio objavljen u "Le mondu" i u drugim novinama, tako da se ti članci takođe prevode. Međutim, problem je u tome što nam za to treba određeno vreme. Ali suština izjave da je ona otkrila grobnicu 18. i 19. oktobra. Mi smo zatražili prevod toga i na tome se radi. Ja sam iznenaden. U stvari, nije na meni da kažem to, ali mi ćemo materijal, odnosno prevod dobiti onda kada Prevodilačka služba (CLSS, Conference and Language Services Section) bude završila.

SUDIJA PARKER: Kada vi nameravate da pozovete svedoka, naravno, ukoliko dobijete dozvolu za to?

TUŽILAC MOORE: Pa nadamo se da ćemo da dobijemo dozvolu. Problem je u sledećem. Sledče nedelje mi imamo svedoka koji treba da svedoči, a ta osoba je pod drugom jurisdikcijom i zbog određene logistike i problema uspostavljanja satelitske veze i tako dalje i Vlada i policijske snage te zemlje pokušavaju da se to sve organizuje u nekom većem gradu. Međutim, kako stvari stoje, naravno, treba da bude i predstavnik Sekretarijata (Registry) tamo, mi smo se nadali da će se sve to organizovati pre Uskrsa. Ali izglea da će to sve da bude posle Uskrsa i zbog toga smo mislili da bismo možda mogli da saslušamo gospođu Hartmann sledeće nedelje, naravno, ukoliko se doneše pozitivna odluka. Jednostavno, mi smo mislili da ona bude rezervni svedok, budući da se nalazi ovde u zgradi i možemo da je dovedemo u kratkom roku. Mi sad imamo još jednog svedoka za koga smo zatražili zaštitne mere, koje su odobrene juče. Mi smo pokušali da stupimo u kontakt sa tim svedokom. Sad neću da ulazim u sve moguće detalje, ali imamo određenih teškoća, tako da se mi nadamo da će taj svedok da nam bude na raspolaganju u ponedeljak. Dakle, mi ćemo da imamo svedoka sa zaštitim merama za ponedeljak i utorak, a onda ćemo da imamo materijal u skladu sa Pravilom 92bis za sredu, budući da sam mislio da jednostavno ne bi bilo zgodno da se započinje sa novim svedokom u sredu, pošto ćemo da imamo praznike od petak, tako da će da bude jedna duža pauza. A sa materijalom po Pravilu 92bis, o tome će da se pozabavi gospođa Tuma. Što se tiče gospođe Hartmann, situacija je jednostavno da zavisimo od Prevodilačke službe kada će ti prevodi da budu gotovi, a ona se nalazi ovde u zgradi i naravno, uvek može ponovo da se pozve, ukoliko to bude potrebno.

SUDIJA PARKER: Da li želite nešto da replicirate gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Pa sadašnja pozicija gospodina Moorea mene sada već dovodi u situaciju, reći ću, šokiranja. A evo zbog čega. Ako tužilac sada misli za iduću nedelju da

pozove svedoka za koga smo mi saznali pre par dana, odnosno dobili izjavu uz dodatni materijal, ja uopšte ne znam kako može da se omogući Odbrani da preko svojih istražitelja izvrši provere ovog svedoka, ono što je nama potrebno za unakrsno ispitivanje. Poštovani Sude, Tužilaštvo na svom planu ima još oko 40, ja mislim, ili 30 svedoka i ne možemo sada zbog toga, zbog situacije da tužilac nema svedoka za sledeću nedelju, da se dovodi neko za koga još ne znamo o čemu svedoči. Mislim, ono što smo mi hteli... ja mogu sada već da kažem zvaničnu poziciju Odbrane, da se mi u načelu protivimo uopšte dovođenju novih svedoka, što ćemo napisati u podnesku, a da nam treba sigurno mesec dana da izvršimo provere za ova dva svedoka za koja smo saznali tek sada. Ja ću da kažem još jednu stvar sada isto, o kojoj smo upoznati. Nama je gospodine Moore na sastanku zaista u januaru mesecu rekao da ima nameru da pozove gospodina Arića. I nama je dostavljena izjava Arića iz 2000. godine koju je Tužilaštvo imalo kod sebe. On je takođe tada nama na sastanku rekao da će da novu izjavu uzme od gospodina Arića, da misli da ga zove u vreme kada misli da zove i gospodina Njavra. Mi do današnjeg dana dobili smo samo izjavu iz 2000. godine, očekujući da ćemo dobiti novi materijal koji ćemo proveriti preko naših istražitelja. Ja sam rekao da se ovde radi o beleškama gospođe Hartmann koje su za nas potpuno nečitljive. Setite se sa gospodinom Kiprom koliko su značajne te beleške bile za sve učesnike u postupku. Ako pogledate "summary" koji je Tužilaštvo dostavilo uz podnesak koji se navodi za činjenice o kojima Hartmann treba da svedoči, shvatićete da je i naša zabrinutost vrlo važna u odnosu na ono što uopšte gospodine Moore navodi da bi taj svedok trebalo da pred ovim Sudom posvedoči i da u tom smislu moramo da izvršimo određene provere. Ja zaista uopšte ne mogu da vidim kako ja mogu da unakrsno ispitujem ako to bude uopšte odlučeno, svedoka kome činjenice i dokumentaciju koja prati njegovu izjavu ja dobijem, mi dobijemo, svi timovi Odbrane dobijemo, tako da ne možemo, ne da prevedemo, nego i da proverimo, što je nužna stvar. Da se ne ponavljam.

SUDIJA PARKER: Da li želite da replicirate. Kratko, molim vas.

TUŽILAC MOORE: Da. Mi imamo dva svedoka. Jednog za koga smo tražili posebne mere i drugoga koji je kopao grobnicu. I nije bila naša namera da pozovemo, bilo Arića, bilo Hartmannovu sledeće nedelje. Kao što sam rekao, radi se malte ne o svedocima koji bi trebalo da uđu kao zamena i to zbog poteškoća koje imamo u vezi sa elektronskim kontaktom, a to sve traje od januara meseca. Što se tiče Arića, mi njega možemo da pozovemo u bilo kom trenutku. Međutim, problem je sledeći. Imamo problema sa lociranjem jednog svedoka, a drugi problem je elektronske prirode. E sad, ja razumem šta brine mog uvažnog kolegu u vezi unakrsnog ispitivanja gospođe Hartmann, ali ja

pokušavam jednostavno da popunim radno vreme što je najbolje moguće i jednostavno radi se o tome da mi nećemo da pozovemo 30 do 40 svedoka. Rekao bih da bi procena naša bila između 12 do 14.

SUDIJA PARKER: Da, ali primedba Odbrane je na osnovu spiska koji mi imamo.

TUŽILAC MOORE: Da, ali moj uvažni kolega takođe zna da ćemo mi da skratimo broj svedoka koji će da se osvrću na vojna pitanja. Dakle, problem je veoma jasan, s obzirom na prirodu i ponašanje Odbrane. Želim da kažem da neću da pozovem nekog svedoka, recimo, vojnog svedoka, a da ne znam koja je priroda unakrsnog ispitivanja. Naravno, ja ću pokušati da budem što je moguće pažljiviji u ovako jednom važnom predmetu, ali ja ne želim da kažem da neću nekoga da pozovem, a onda da saznam koja je priroda unakrsnog ispitivanja, recimo, za tog svedoka. Zbog toga sam dao jednu procenu da sam mislio da bi to možda moglo da bude sredinom maja, ali ja mislim da ipak neću puno da napredujem što se tiče tog određenog datuma.

SUDIJA PARKER: Hvala vam

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Po mišljenju Pretresno veća bilo bi neprikladno, s obzirom na okolnosti, da bilo ko od ova dva svedoka bude pozvan sledeće nedelje, osim ukoliko svedočenje ne bude svedočenje vezano za izjave koje su obelodanjene pre nekoliko meseci. Dakle, govorim sada o gospodinu Ariću. Ukoliko bude postojala neka nova izjava i ukoliko svedočenje bude bilo neko drugo, onda ne bi bilo prikladno da se pozve taj svedok sledeće nedelje. Sada, kako bi sve bilo uravnoteženo, trebalo bi takođe da bude jasno da Odbrana ne može da očekuje da će da dobije na raspolaganje mesec dana kako bi istražila okolnosti o dodatnim svedocima. Hteo bih samo nešto da napomenem. Sutra ujutro, odnosno ne sutra, nego u petak ujutro, dvoje novih sudija položiće zakletve u 9.00, tako da ćemo moći da počnemo tek u 9.45. Dakle, to je za petak, a sutra počinjemo u 9.00.

